

POLITECHNIKA BIAŁOSTOCKA

WYDZIAŁ ZARZĄDZANIA

KATEDRA EKONOMII I NAUK SPOŁECZNYCH

PRACA DYPLOMOWA LICENCJACKA

**NARKOTYKI MIĘKKIE
NA PRZYKŁADZIE MARIHUANY.
ASPEKTY PRAWNE I SPOŁECZNE**

WYKONAWCA: KATARZYNA PACHOLSKA

PROMOTOR: DR ANDRZEJ SMOLARCZYK

BIAŁYSTOK 2016 ROK

SPIS TREŚCI

SPIS TREŚCI.....	4
WYKAZ SKRÓTÓW.....	6
WSTĘP	10
ROZDZIAŁ I.....	13
ZAGADNIENIA WPROWADZAJĄCE.....	13
1. DEFINICJE	13
2. MARIHUANA.....	15
2.1. RODZAJE.....	16
2.2. WPŁYW NA ISTOTĘ LUDZKĄ.....	17
2.3. ZASTOSOWANIE.....	19
ROZDZIAŁ II.....	24
ASPEKTY PRAWNE	24
1. UKARAĆ POSIADACZA	24
2. HANDEL JAKO PRZESTĘPSTWO.....	29
3. NAJPIERW PRZEMYT, PÓŹNIEJ OBRÓT	34
3.1. KONTRABANDA.....	34
3.2. WPROWADZENIE DO OBROTU	37
4. CZAS LECZYĆ MARIHUANĄ	39
ROZDZIAŁ III	42
PODEJŚCIE SPOŁECZEŃSTWA.....	42
1. SPOŁECZEŃSTWO SVOJE WIE – BADANIA WŁASNE.....	42
2. OCZAMI POLICJI – BADANIA WŁASNE.....	52
3. AKTYWNI DZIAŁACZE.....	57
3.1. „WOLNOŚĆ DLA KONOPI, KONOPIE DLA WOLNOŚCI”	57
3.2. SPOŁECZNOŚĆ CANNABIS HOUSE	61
PODSUMOWANIE.....	65
BIBLIOGRAFIA.....	68
WYKAZ OBRAZÓW	75
WYKAZ WYKRESÓW	75
WYKAZ ZAŁĄCZNIKÓW	77

WYKAZ SKRÓTÓW

UV – promieniowanie ultrafioletowe

THC – tetrahydrokannabinol

RP – Rzeczpospolita Polska

SA – Sąd Apelacyjny

SN – Sąd Najwyższy

k.k. – Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny, (Dz.U. 1997 nr 88 poz. 553)

k.c. - Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny, (Dz.U. 1964 nr 16 poz. 93)

U.P.N. - Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005 r., (Dz.U. 2012 nr 179 poz. 1485)

PiP – Prokuratura i Prawo

UE – Unia Europejska

KRS – Krajowy Rejestr Sądowy

*Czemu marihuana jest nielegalna?
Rośnie naturalnie na całej planecie.
Czy pomysł delegalizacji natury
nie wydaje się... nienaturalny?*

Bill Hicks

WSTĘP

Narkotyki i narkomania to obszerna problematyka współczesnego świata. Powstało wiele prac poświęconych tej tematyce. Jednak niewielu autorów tych dzieł skoncentrowało się na dokładniejszym podziale i typologii środków odurzających. W dzisiejszych czasach istnieje wiele kontrowersji na temat legalizacji tak zwanych narkotyków miękkich. Najwięcej emocji wzbudza zagadnienie legalizacji marihuany – jednego z rodzajów substancji psychoaktywnych o lżejszym potencjale uzależnienia. Problematykę tę nagłaśniają środki masowego przekazu. Powstało mnóstwo stron internetowych, w których aż wrze od sporów przeciwników ze zwolennikami marihuany. Zakładane są fora, gdzie można znaleźć nie tylko pomoc prawną w razie popełnienia czynu zabronionego związanego z obrotem substancjami nielegalnymi, ale i porady dotyczące ich hodowli. Oglądając telewizję nieustannie można natknąć się na programy poruszające ten temat.

Przeciwnicy legalizacji przeważnie uważają, że są to środki uzależniające, które wywołują negatywne konsekwencje psychiczne oraz fizyczne. Zwolennicy zaś twierdzą, że są to rośliny, które posiadają lecznicze działanie – mogą odgrywać bardzo ważną rolę w medycynie. Ich zdaniem uzależnienie od kanabinoli jest znacznie lżejsze niż od alkoholu. Występuje też kwestia finansowa – gdy zalegalizuje się ten rodzaj substancji narkotycznych to wzrosną zyski państwa, wystarczyłoby opodatkować obrót. Używane są także w przemyśle. Mają też wiele innych zastosowań.

Przedmiotem sporów jest nie tylko kontekst społeczny. Kwestią jest tu także różnorodność opinii na temat Ustawy z dnia 25 lipca 2015 roku o przeciwdziałaniu narkomanii. Można tu usłyszeć komentarze wyrażające chęć zaostrzenia kar za przestępstwa związane z narkotykami. Jednakowo panuje pogląd, iż sankcje są niewspółmiernie ostre do kwalifikacji prawnej czynu. Natomiast niektórzy dążą do całkowitej depenalizacji.

Tematyka niniejszej pracy dotyczy problematyki narkotyków miękkich na przykładzie marihuany, a dokładniej aspektów prawno-społecznych. Autorka pracy postawiła sobie za cel przedstawienie czym jest marihuana, dokonała analizy przepisów prawnych dotyczących przestępstw popełnianych na terenie Rzeczypospolitej Polski. W pracy ukazano również problem zapobiegania narkomanii, wpływ spożywania marihuany na funkcjonowanie

człowieka, problemy wokół legalizacji narkotyków miękkich oraz argumenty za i przeciw walidacji używek.

Autorka przed przystąpieniem do pisania pracy postawiła sobie następujące pytania badawcze:

1. Czy konsumpcja marihuany ma wpływ na zdrowie i funkcjonowanie człowieka?
2. Jakie przestępstwa związane są z uprawą, posiadaniem i spożywaniem marihuany?
3. Czy prawo Rzeczypospolitej Polskiej nie jest zbyt ostre?
4. Czy kary są odpowiednio dopasowane do szkodliwości czynu zabronionego?
5. Jaką wiedzę oraz opinię posiada społeczeństwo odnośnie tematyki marihuany oraz innych używek?

Podczas pisania pracy posłużono się źródłami wtórnymi. Należy przez nie rozumieć literaturę, akty prawne oraz różne publikacje internetowe. Korzystano ze źródeł pierwotnych, czyli indywidualnych wywiadów pogłębionych.

Źródła wtórne analizowano metodą opisową charakterystyczną dla nauk humanistycznych i społecznych. Ankietę wykorzystano jako metodę badawczą źródeł pierwotnych.

Praca składa się z trzech rozdziałów. Rozdział pierwszy został poświęcony podstawowej terminologii związanej z poruszaną tematyką pracy. Rozważono tu czym jest narkotyk, narkotyk miękki, kanabinol, dekryminalizacja, depenalizacja, legalizacja oraz inne. Następnie przedstawiono charakterystykę marihuany, ukazano wpływ kanabinoli na funkcjonowanie człowieka oraz następstwa występujące po zażyciu tej substancji psychoaktywnej.

W rozdziale drugim poddano dokładnej analizie prawnej Ustawę z dnia 25 lipca 2015 roku o przeciwdziałaniu narkomanii. Rozdział ten dzieli się na cztery podrozdziały. Podrozdział pierwszy został poświęcony przestępstwu posiadania, drugi przestępstwu handlu, trzeci zaś przestępstwu obrotu marihuaną. W ostatnim podrozdziale skupiono się na zawirowaniach dotyczących medycznej marihuany.

Rozdział trzeci ukazuje problematykę społeczną. Przeanalizowano badania własne. Przedstawiono jak postrzegają legalność tego narkotyku miękkiego różne grupy wiekowe

oraz omówiono aktywnych działaczy będących za legalizacją marihuany (Stowarzyszenie Wolne Konopie i ich eksperyment Cannabis House).

W podsumowaniu przedstawione zostały kluczowe wnioski zawarte w pracy.

ROZDZIAŁ I

ZAGADNIENIA WPROWADZAJĄCE

1. DEFINICJE

Autorka w niniejszym rozdziale podjęła się próby przedstawienia podstawowych definicji i ujednolicenia chaosu terminologicznego dotyczącego zagadnienia narkotyków miękkich. Istnieje bowiem wiele odmiennych znaczeń poszczególnych definicji.

NARKOTYK – słowo pochodzi od *narkōtikós*, czyli *oszałamiający*. Według Encyklopedii PWN narkotykiem są substancje, które wywołują różnego rodzaju uzależnienia¹. Jest to substancja działająca na ośrodkowy układ nerwowy. Wpływa to na organizm poprzez oddziaływanie psychoaktywne (następuje tu zmiana percepcji odczuwanych bodźców), bądź halucynogenne (pobudza funkcjonowanie mózgu)². Zazwyczaj powoduje on odurzenie, uśmierzenie bólu, euforię, uspokojenie, tudzież sen.

Można zwrócić się tu również do oferowanych określeń Światowej Organizacji Zdrowia. Według nich, narkotykiem jest środek chemiczny, który prowadzi do stanu otępienia, śpiączki, bądź obniżenia wrażliwości na ból. Jednakże upominają, iż znaczenie to jest błędnie używane do większości nielegalnych substancji³.

Występuje dużo rodzajów narkotyków, możemy tu wyróżnić: alkohol, opiaty (opium, morfina, heroina, kodeina), leki uspokajające i nasenne, substancje stymulujące (kokaina, crack, amfetamina, speed, ice, ecstasy, tenamfetamina, kath, metkatyna, kofeina), substancje halucynogenne (grzyby halucynogenne, meskalina, dimetylotryptamina), rozpuszczalniki lotne oraz inne substancje.

Polskie prawo nie precyzuje czym jest narkotyk, stąd uważa się, iż jest to określenie farmakologicznej substancji nielegalnej, niezależnie od jej chemicznych właściwości⁴. Wyróżnia substancje psychotropową, czyli każdą substancję pochodzenia roślinnego lub oddziaływujący na ośrodkowy układ nerwowy i środek odurzający – każdy środek

¹ *Encyklopedia PWN* [Dokument elektroniczny], Tryb dostępu: <http://encyklopedia.pwn.pl/haslo.php?id=3945805> [data wejścia: 25.01.2016].

² *Narkotyk* [Dokument elektroniczny], Tryb dostępu: <http://narkotykiinfo.pl/student/?student/definicje> [data wejścia: 25.01.2016].

³ *Lexicon of alcohol and drug terms published by the World Health Organization* [Dokument elektroniczny], Tryb dostępu: http://www.who.int/substance_abuse/terminology/who_lexicon_narcotic [data wejścia: 25.01.2016].

⁴ I. Niewiadomska, P. Stanisławczyk, *Narkotyki*, Lublin 2004, s. 6.

pochodzenia biologicznego i syntetycznego (chemicznego)⁵. Ustawodawca definiuje też środek zastępczy, czyli produkt, który nie jest narkotykiem ale ma podobne działanie (np. kleje, spraye, lakiery) oraz prekursor – półprodukt, substancja służąca do produkcji narkotyków albo którą można przetworzyć na środek odurzający bądź substancję psychotropową⁶.

NARKOTYK MIĘKKI – jest to narkotyk o niższym stopniu uzależnienia albo w ogóle do niego nie dochodzi – głównie na tle fizycznym. Mimo braku następstw cielesnych, niekiedy występują konsekwencje psychiczne. By doszło do uzależnienia się od narkotyków miękkich musi minąć znacznie więcej czasu niż od narkotyków twardych⁷.

KANABINOL – jest to grupa substancji psychoaktywnych, do której wskazane jest zaliczyć susz żeńskich kwiatostanów (marihuane), żywicę (haszysz⁸) i olej cannabis (olej haszyszowy). Są to pochodne konopi indyjskich. Najsilniejszym produktem, gdzie zażywanie prowadzi do uzależnienia jest marihuana, zawiera ona THC – tetrahydrokannabinol⁹.

PRZESTĘPSTWO/WYKROCZENIE – jest zabronionym przez ustawę czynem, za który grozi odpowiedzialność karna. Możemy wyróżnić tu zbrodnię i występki. Zbrodnia zagrożona jest karą pozbawienia wolności od lat 3 lub surowszą. Natomiast występki karane grzywną, karą ograniczenia wolności albo karą pozbawienia wolności przekraczającą okres jednego miesiąca¹⁰.

Za wykroczenie uważany jest czyn społecznie szkodliwy i zabroniony. Można za popełnienie wykroczenia dostać naganę, grzywnę bądź ograniczenie wolności na okres jednego miesiąca, ewentualnie areszt (od 5 do 30 dni). Sąd może też wezwać do naprawienia szkody¹¹.

⁵ Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii, (Dz.U. 2012, nr 179, poz. 1485), art. 4, ust. 1, pkt. 25 i 26.

⁶ I. Niewiadomska, P. Stanisławczyk, *op. cit.*, s. 6.

⁷ R. Paniewski, *Narkotyki miękkie* [Dokument elektroniczny], Tryb dostępu: <http://wylecz.to/pl/choroby/neurologia-i-psihiatria/miekkie-narkotyki.html>, [data wejścia: 25.01.2016].

⁸ Według słownika języka polskiego PWN jest to narkotyk uzyskiwany z kwiatów konopi indyjskich.

⁹ I. Pospiszyl, *Patologie społeczne*, Warszawa 2008, s.160-161.

¹⁰ Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny, (Dz.U. 1997 nr 88 poz. 553), art. 7. §1-§3.

¹¹ Ustawa z dnia 20 maja 1971 r. Kodeks wykroczeń, (Dz.U. 1971 nr 12 poz. 114), art. 1.

DEPENALIZACJA/DEKRYMINALIZACJA – polega na złagodzeniu sankcji za niektóre przestępstwa. Mimo, że terminy są podobne i są używane na przemian, to można je rozróżnić. Depenalizacja oznacza złagodzenie sankcji za popełnienie czynu zabronionego, może też tu wystąpić przestępstwo przekwalifikowane w wykroczenie (jest to depenalizacja częściowa). Natomiast dekryminalizacja dąży do całkowitego zniesienia kary za przestępstwo wcześniej penalizowane. Odróżnia to dekryminalizację od legalizacji (nie zostaje formalnie bezprawny)¹².

LEGALIZACJA – najprostszym wytłumaczeniem będzie zastosowanie się do definicji, która znajduje się w Słowniku Języka Polskiego PWN (Polskiego Wydawnictwa Naukowego). Legalizacją jest nadanie mocy prawnej danemu czynowi, czyli uznanie go zgodnym z prawem¹³.

NALÓG – oddziaływanie substancji na życie człowieka. Używa się tego słowa wymiennie z uzależnieniem oraz nadużywaniem. Polega na silnej potrzebie spożywania środków odurzających. Jednostka przyjmując stale dany środek nie patrzy na konsekwencje zdrowotne oraz podporządkowuje całkowicie styl bycia pod zażywanie¹⁴.

NARKOMANIA – jest to jedno z patologicznych zjawisk społecznych polegających na uzależnieniu spowodowanym ciągłym lub cyklicznym przyjmowaniu narkotyków (środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, itp.). Cechuje się potrzebą stałego przyjmowania tych środków, a z biegiem czasu - zwiększeniem dawki. Odstawienie środków psychotropowych przez osobę uzależnioną prowadzi do doznań abstynencyjnych oraz do zejścia śmiertelnego. Następstwem są zmiany psychiczne i fizyczne, degradacja społeczna itp.. Bardzo często staje się przyczyną przestępczości¹⁵.

2. MARIHUANA

Od wieków marihuana jest rośliną, której dodatkowe zastosowanie oraz właściwości są badane. Na niektórych obszarach (między innymi w centralnej Azji) próbowano z niej

¹² *Encyklopedia PWN* [Dokument elektroniczny], Tryb dostępu: <http://encyklopedia.pwn.pl/haslo/dekryminalizacja;3891473.html>, [data wejścia: 25.01.2016].

¹³ *Słownik Języka Polskiego PWN* [Dokument elektroniczny], Tryb dostępu: <http://sjp.pwn.pl/szukaj/legalizacja.html>, [data wejścia 25.01.2016].

¹⁴ *Encyklopedia PWN* [Dokument elektroniczny], Tryb dostępu: <http://encyklopedia.pwn.pl/haslo/nalog;3945547.html>, [data wejścia 01.02.2016].

¹⁵ Informacje uzyskane z wykładu dr hab. prof. Katarzyny Laskowskiej z przedmiotu „Patologie Społeczne”.

zrobić pożywienie. W dzisiejszych czasach jest traktowana jako roślina, która zawiera substancje odurzające, zaś z przeciwnej strony szukają jej implementacji w medycynie¹⁶. Jest to tytoń, a dokładniej susz, który zawiera najniższe stężenie THC, czyli tetrahydrokannabinolu – około 1% - 15%. Słabo oddziałuje na organizm człowieka. Przeznaczona do palenia w skrętach, fiwkach lub fajkach¹⁷. Używane są różne określenia tej rośliny, mianowicie potocznie nazywana jest ona *konopią indyjską*, *maryską*, *ganją*, *ziołem*, *mary jane*, *paleniem*, *trawą*, *gietą* oraz *grass'em*. Są dwa rodzaje marihuany, mianowicie *indica* i *sativa*.

2.1. RODZAJE

Indica, inaczej zwana indyjką. Dojrzewa szybko (co daje szybkie zebranie plonu), osiąga niski wzrost, ale długo się ją suszy. Ten rodzaj marihuany produkuje dużo żywicy. Po spaleniu wypuszcza gęsty „żywiczny” dym, o pieprzowym bądź ziołowym smaku. Zawiera ona wysoki poziom CBD, co daje działanie przeciwbólowe i przeciwzapalne. Istnieją jednak sporne opinie, gdyż wiele osób, zajmujących się tą tematyką, twierdzi, iż porównywanie poziomu CBD i THC w odmianach kanabinoli jest zbędne. Uważają, że niczym one się nie różnią¹⁸.

Po jej zażyciu wstępują objawy, które określane są mianem „*stone*”. Wpływają na stan fizyczny. Wymienić tu można takie reakcje organizmu jak senność, spokój oraz uczucie głodu. Może podwajać odczucia fizyczne, takie jak smak, dotyk i dźwięk¹⁹.

Zwolennicy twierdzą, że może być stosowana przeciwbólowo. Ten gatunek można spotkać głównie w Afganistanie, Pakistanie, Indiach, Tybecie oraz inne²⁰. Wyróżnia się takie klasy jak: Blue AutoMazar, AutoBlackberry Kush, AutoBlueberry, AutoMazar, AitoWhite Widow, itp.²¹

¹⁶ J. Uziało, *Marihuana: mity i rzeczywistość*. „*Problemy narkomanii*” 2008, nr 3, s. 75-82.

¹⁷ I. Niewiadomska, P. Stanisławczyk, *op. cit.*, s. 32.

¹⁸ F. Grotenhermen, *Sativa czy Indica?*. „*Spliff GAZETA KONOPNA*”, 2013, nr 46, s. 7.

¹⁹ *Na czym polega różnica między indica a sativa?* [Dokument elektroniczny], Tryb dostępu: <http://sensiseeds.com/pl/info/faq/na-czym-polega-roznica-pomiedzy-indika-a-sativa/>, [data wejścia: 15.02.2015].

²⁰ *SATIVA VS INDICA* [Dokument elektroniczny], Tryb dostępu: <http://www.amsterdammarijuanaseedbank.com/sativa-vs-indica.html>, [data wejścia: 15.02.2015].

²¹ Biuletyny informacyjne *Dutch Passion, Seed Company*, Amsterdam 2015.

Drugą odmianą marihuany jest sativa. Okres kwitnienia jest dłuższy niż poprzedniczki, osiąga niższy wzrost oraz schnie krótszy czas. Rzadko spotyka się żywicę z sativy. Dym po spaleniu jej jest aromatyczny. Według opiniodawców można wyróżnić tu jego kadzidełkowy, trawowy, wędzony lub kwaśny smak. Charakteryzuje się znikomą zawartością CBD. Oddziałuje stymulująco i antydepresyjnie na ciało. Według przekonań konsumentów ta odmiana może być afrodyzjakiem. Działa stymulująco na efektywność osoby spożywającej. Użytkownik po konsumpcji poczuje energię i będzie skłonny do kreatywności oraz rozśmieszenia przez różne sytuacje. Sativa rośnie w Tajlandii, Meksyku, Kambodży i na Jamajce²². Znajdują się tu typy: AutoXtreme, AutoEuforia, Think Different, Snow Storm, Polarlight, AutoDurban Poison, Forest Dream²³, itp..

Bardzo często można spotkać mieszanki. Mówiąc „mieszanka”, mamy na myśli szczepienie dwóch rodzajów roślin marihuany i hodowanie jej razem²⁴.

2.2. WPLYW NA ISTOTĘ LUDZKĄ

Konopie indyjskie, które zostają wprowadzone do organizmu działają psychoaktywnie na stan psychiczny i odgrywają dużą rolę wpływając na fizyczność konsumenta. Poprzez krwioobieg trafiają one do mózgu człowieka, zawierającego receptory, których skutkiem jest podobne działanie do THC, alias substancji zawartej w marihuanie. Te narządy zmysłów nazywane są receptorami kanabinoidowymi, czyli anadamidy. Zadaniem ich jest zmiana oddziaływania niektórych neuronów, natomiast poleceniem mózgu jest rozpoznanie i odpowiednie zinterpretowanie ich. Ten sam składnik jest częścią czekolady, dlatego też może być to przyczyną uwielbienia jej przez ludzi. Nie zdziwi to nikogo, iż są to receptory, które dążą do zaspokojenia przyjemności²⁵.

Roślina wywołuje różne reakcje na jednostkę. Do skutków trwających krótko zaliczamy między innymi zniekształcenie zaburzeń odczuwania zmysłów (głównie chodzi o pogłębienie wrażliwości seksualnej²⁶); pogorszenie pamięci, koordynacji ruchowej; zaburzenia uwagi,

²² *SATIVA VS INDICA, op. cit.*

²³ Biuletyny informacyjne, *op. cit.*

²⁴ *SATIVA VS INDICA, op. cit.*

²⁵ J. Uziałło, *op. cit.*, s. 75-82.

²⁶ S. Bechtel, *Zdrowie i seks*, Warszawa 1998, s. 186.

koncentracji i logicznego myślenia; wzrasta akcja serca; następuje zaczerwienienie gałek ocznych. Temu wszystkiemu towarzyszy odczucie głodu (tzw. *gastrofaza*), błogostanu i obniżenia bólu.

Występują osobniki posiadające wadliwą pamięć bez spożycia danej substancji narkotycznej, gdy ją dostarczą do organizmu mogą odczuwać „polepszenie” myślenia. Mamy też do czynienia z nasileniem samopoczucia, które właśnie jest posiadane przez istotę – nie ważne, czy jest ono dobre czy złe²⁷. Niekiedy mamy problem z wysławianiem się, nasza mowa staje się mniej wyraźna, a jednocześnie szybsza²⁸.

Występują również implikacje długotrwałe. Powinno się zaklasyfikować tu przede wszystkim uzależnienie od częstego zażywania narkotyku. Według badań nałogowców jest około 10%. Zatem można obalić tu mit, który twierdzi, iż od marihuany nie można się uzależnić. Na ogół traci się motywację. Pojawiają się niepożądane konsekwencje układu rozrodczego, takie jak zaburzenia erekcji²⁹, impotencja, nieprawidłowości cyklu miesięczkowego oraz może nastąpić uszkodzenie chromosomów, które ujawnią się dopiero w kolejnych pokoleniach, a w najgorszym wypadki – obumarciu płodu. Narażony jest także układ immunologiczny, osobnik jest bardziej podatny na różnego rodzaju infekcje, zakażenia i choroby. Niewykluczone jest to, iż częste dostarczanie do organizmu konopi indyjskich może prowadzić do nowotworu. Spotkać się też można z chorobą psychiczną, długo trwającym lękiem, który kieruje do depresji. Ponad to może cierpieć układ oddechowy – pojawia się przewlekły kaszel³⁰.

Istnieją sytuacje, kiedy osoba uzależniona stara się oduczyć nałogowego spożywania substancji psychoaktywnej. Wtedy spotyka się z tzw. objawami abstynencyjnymi. Dochodzi do nich wówczas, gdy narkotyk zostanie odstawiony przez kogoś, kto wprowadzał do organizmu środek odurzający w dużej ilości przez dłuższy czas. Nasilenie tych objawów zależne jest od okresu dostarczania marihuany do układu fizycznego jednostki. Bardzo często taki człowiek traci chęć do życia. Asystuje temu bezsenność lub przesadna senność,

²⁷ D. Pstrąg, *Patologia Społeczna – Uzależnienia oraz związane z nimi zagrożenia*, Rzeszów 2014, s. 82.

²⁸ I. Niewiadomska, P. Stanisławczyk, *op. cit.* s. 35.

²⁹ K. Steinbarth-Chmielewska, *Uzależnienia. Obraz kliniczny i leczenie*, Warszawa 1999, s. 76.

³⁰ J. Uziało, *op. cit.*, s. 75-82.

drażliwość oraz silne migreny³¹. Kolejnym następstwem jest zmniejszenie łaknienia, które nie trwa długo. Wielokrotnie odnotowanym symptomem jest niepokój odczuwany przez abstynenta wtórnego. Emanacje przechodzą w krótkim okresie czasu³².

2.3. ZASTOSOWANIE

Powszechnie uznawane jest, iż marihuana służy tylko do celów spożywczych (np. olej konopny w celach jadalnych albo jako kosmetyk)³³. Nic w tym bardziej mylnego. Można ją spotkać w przemyśle. Wyrabiane są z niej materiały różnego rodzaju. Wydobyta z niej tkanina jest znacznie wytrzymalsza niż zwykła bawełna, a zarazem delikatniejsza. Włókna nie gniją, skutkiem tego stosowana jest ona do wyrobu węzów pożarniczych, nici chirurgicznych oraz do papieru filtracyjnego (papier, który używany jest do herbat)³⁴. Są one miękkie i antyalergiczne, toteż zdziwienia tu nie ma, że wykorzystywane są do produkcji ubrań – głównie w upalnych klimatach bowiem chronią przed promieniami UV³⁵. Ponad to, można uchronić środowisko, zatrzymać masowe wycinanie lasów, gdyż konopia przemysłowa jest bardzo dobrym surowcem do wyrabiania papieru³⁶. Używa się jej też do produkcji hemcretu, przepuszczającego powietrze ekologicznego tworzywa budowlanego (rozkładającego się szybciej niż beton). Jest materiałem odpornym na wilgoć oraz nie łatwopalnym. Z łatwością utrzymuje ciepło. Wyróżnia się odpornością na powstawanie przeróżnych grzybów. Włókno zieleńcowe, które uzyskiwane jest ze słomy konopnej idealnie nadaje się do wyrobów tapicerskich³⁷. Marihuana zawiera w sobie olej konopny, który może być surowcem

³¹ *Ibidem*.

³² *Objawy odstawienia marihuany: czego można się spodziewać?* [Dokument elektroniczny], Tryb dostępu: <http://faktykonopne.pl/objawy-odstawienia-marihuany-czego-mozna-sie-spodziewac/>, [data wejścia: 08.03.1016].

³³ J. Jagmin, *Uprawa lnu i konopi*, Państwowy Instytut Wydawnictw Rolniczych, Warszawa 1949, s. 3.

³⁴ M. Mazik, *Uprawa konopi - nie tylko marihuana. Zastosowanie rośliny w przemyśle* [Dokument elektroniczny], Tryb dostępu: <http://www.zielonyogrodek.pl/uprawa-konopi-nie-tylko-marichuana-zastosowanie-rosliny-w-przemysle>, [data wejścia: 17.03.2016].

³⁵ Polska Izba Lnu i Konopi, *Konopie - właściwości i zastosowanie* [Dokument elektroniczny], Tryb dostępu http://pilik.pl/pl/show_page/107 [data wejścia: 17.03.1016].

³⁶ M. Torres, *Hemp – why is it illegal?* [Dokument elektroniczny], Tryb dostępu: <http://csglobe.com/hemp-why-is-it-illegal/> [data wejścia: 17.03.2016].

³⁷ M. Mazik, *Ekologiczne domy z konopi. Hemcrete i inne materiały budowlane* [Dokument elektroniczny], Tryb dostępu: <http://www.zielonyogrodek.pl/ekologiczne-domy-z-konopi-hemcrete-i-inne-materialy-budowlane>, [data wejścia: 17.03.2016].

do wyrobu takich rzeczy jak farba, lakier lub tusz, a nawet może być stosowany jako biopaliwo oraz środek nawilżający³⁸. Należy również wspomnieć o biomasie, która świetnie nadawałaby się do wytwarzania ropy i węgla drzewnego³⁹. Dodatkowo nasiona znalazłyby zastosowanie jako pożywienie dla zwierzęcy⁴⁰.

Najbardziej konfliktową kwestią jest używanie marihuany w medycynie. Mimo, iż przez lata była ona nielegalna jako używka prowadząca do przyjemności, starano się znaleźć w niej pomoc dla wielu schorzeń i chorób. Nie chodziło tu tylko o złagodzenie objawów, a o całkowite wyleczenie chorego. W roku 2015 niemieckie badania dowiodły, iż za pomocą konopi można obniżyć impulsywność – daje to możliwość stosowania jej przy ADHD⁴¹.

Dzięki badaniom *Drug and Alcohol Review* dowiedziano się, że kannabinoidy działają w sposób zapobiegawczy. Stopują szkody, które powstają w wyniku odstawienia alkoholu oraz zniechęcają do ponownego jego spożycia. Co więcej, pomagają w procesie odnowienia wątroby, która uległa uszkodzeniu spowodowanym nadmiernym spożywaniem etanolu⁴².

Kolejnym pozytywnym wynikiem przeprowadzonych eksperymentów może pochwalić się *Journal of Alzheimer's disease*. Odkryli oni, że marihuana powoduje spowolnienie lub całkowite powstrzymanie choroby Alzheimera⁴³.

Znany jest przypadek chłopca chorego na autyzm, który za pomocą marihuany wypowiedział swoje pierwsze słowa. *Instytut Autism Research* twierdzi, iż dzieci chore na autyzm, po leczeniu się medyczną marihuaną, poszerzyły swoje emocje, między innymi

³⁸ M. Torres, *op. cit.*

³⁹ J. Herer, *Prawdziwa historia konopi. Dlaczego doskonały lek i tani materiał pomocniczy (papier, ubrania, żagle, drewno, liny...), musiały odejść w niepamięć?* [Dokument elektroniczny]. Tryb dostępu: <http://dobreczary.wordpress.com/2013/03/12/prawdziwa-historie-konopi-dlaczego-doskonaly-lek-i-tani-material-pomocniczy-papier-ubrania-zagle-drewno-liny-musialy-odejsc-w-niepamiec/> [data wejścia: 18.03.2016].

⁴⁰ W. Poboży, *Aspekty ekonomiczne i społeczne wynikające z regulacji konopi indyjskich*, Warszawa 2013, s. 67.

⁴¹ *Marihuana skuteczna w leczeniu ADHD* [Dokument elektroniczny], Tryb dostępu: <http://medycnamarihuana.com/adhd-marihuana-medyczna/>, [data wejścia: 20.03.2016].

⁴² *Wpływ leczenia kannabinoidami na uzależnienie od alkoholu* [Dokument elektroniczny], Tryb dostępu: <http://medycnamarihuana.com/wpływ-leczenia-kannabinoidami-na-uzależnienie-od-alkoholu/>, [data wejścia: 20.03.2016].

⁴³ *Medyczna marihuana i choroba Alzheimera* [Dokument elektroniczny], Tryb dostępu: <http://medycnamarihuana.com/medyczna-marihuana-i-choroba-alzheimera/>, [data wejścia: 20.03.2016].

o lęk. W 2013 roku Dr Siniscalco potwierdził swoje badania, że konopie wpływają na leczenie autyzmu⁴⁴.

American Epilepsy Society ogłosiło, że marihuana zmniejsza objawy osób chorych na padaczkę⁴⁵. Przykładem jest mała Amelia, cierpiąca na zespół Dravet'a (trudna postać padaczki, bardzo rzadko występuje), gdzie po spożyciu leków zawierających medyczną marihuanę, ilość napadów epilepsji znacznie spadła. Dziewczynka mogła spać pięć godzin bez przerwy, dodatkowo po odstawieniu leków nie doszło do wzmożenia symptomów⁴⁶.

Roślina bardzo dobrze radzi sobie również z anoreksją występującą u jednostek posiadających AIDS⁴⁷.

Cierpiący na schizofrenię mogą korzystać z dobrodziejstw konopi indyjskiej. Brytyjski zespół naukowców pod kierownictwem Dr Christine Barrowclough opublikował badania, z których wynika, iż marihuana doprowadza do zmniejszenia lęku odczuwanego przez pacjentów, co oczywiście odzwierciedla się korzystnie na ich stanie psychicznym⁴⁸.

„...po prostu popatrzcie na mnie. Czy to nie kompletnie oczywiste, że sprawia mi to przyjemność? Wyglądam szczęśliwie!” – są to słowa chorego na stwardnienie rozsiane Greg'a Cooper'a, który jest w stanie funkcjonować i wykonywać czynności życia codziennego po spożyciu substancji zawierającej marihuanę⁴⁹. Łagodzi ona bóle, które powstają w skutek choroby⁵⁰ - inaczej, rozluźnia mięśnie⁵¹.

⁴⁴ *Historia 9 latka chorego na autyzm, któremu CBD pomogło w wypowiedzeniu pierwszych słów* [Dokument elektroniczny], Tryb dostępu: <http://medycnamarihuana.com/kamal-santiago-autyzm-cbd/>, [data wejścia: 20.03.2016].

⁴⁵ *Kannabidiol CBD szansą dla dzieci z padaczką* [Dokument elektroniczny], Tryb dostępu: <http://medycnamarihuana.com/kannabidiol-cbd-szansa-dla-dzieci-z-padaczka-oporna-na-leczenie/>, [data wejścia: 21.03.2016].

⁴⁶ *9 letnia Amelia skutecznie zwalcza zespół Dravet olejem z konopi* [Dokument elektroniczny], Tryb dostępu: <http://medycnamarihuana.com/amelia-weaver-zespol-dravet/>, [data wejścia: 21.03.2016].

⁴⁷ M. Rutkowska, J. Jamontt, *Rola układu kannabinoidowego w fizjologii i patofizjologii ośrodkowego układu nerwowego*, Wrocław 2005, s. 1244.

⁴⁸ *Małe dawki marihuany mogą pomóc w leczeniu schizofrenii* [Dokument elektroniczny], Tryb dostępu: <http://medycnamarihuana.com/male-dawki-marihuany-moga-pomoc-w-leczeniu-schizofrenii/>, [data wejścia: 21.03.2016].

⁴⁹ B. Harvey, *The Union: The Business Behind Getting High*, Kanada, 2007, [film dokumentalny].

⁵⁰ J. Vetulani, *Lecnicze zastosowania marihuany*. „TYDZIEŃ MÓZGU”, 2014, nr 1-3, s. 21.

⁵¹ K. Majak, *Chory na stwardnienie rozsiane o marihuanie: Mogłaby pomóc spokojnie dożyć ostatniego dnia* [Dokument elektroniczny], Tryb dostępu <http://natemat.pl/71471,chory-na-stwardnienie-rozsiane-o-marihuanie-moglaby-pomoc-spokojnie-dozyc-ostatniego-dnia> [data wejścia: 21.03.2016].

Donald Tashkin, w 2006 roku, przeprowadził dużą liczbę badań, które miały potwierdzić przydatność konopi indyjskich do leczenia nowotworów. Palenie ich nie powoduje zwiększania się komórek rakowych, jednocześnie może ona zmniejszać zachorowania na tę chorobę⁵². Kannabinoidy pozwalają w niwelowaniu negatywnych objawów, towarzyszących chorobie nowotworowej, między innymi takimi jak nudności, bóle i zmęczenie. Biolog Christina Sanchez przebadła wpływ marihuany na raka mózgu. Za każdym razem, komórka rakowa spotykała się z THC ulegała obumarciu. Naukowcy z Uniwersytetu Harvard dowiedli, iż tetrahydrokannabinol oddziałuje na guza znalezione w płucach⁵³.

Wymienionych zostało tylko kilka chorób, z którymi marihuana wchodząc w reakcje wywołuje pozytywne rezultaty. Jest ich znacznie więcej, a niektóre z nich nie zostały jeszcze przebadane pod tym względem. Nic dziwnego zatem, że już od najstarszych dziejów wykorzystywano ją chociażby jako środek przeciwbólowy, przeciwbiegunkowy i przeciwwymiotny⁵⁴. Marihuana była podstawowym produktem wykorzystywanym przez szamanów i znachorów⁵⁵.

⁵² R. Grudziński, *Konopie lekarstwem na raka?*. „*Spliff GAZETA KONOPNA*”, 2013, nr 50, s. 7.

⁵³ *CBD i THC a rak* [Dokument elektroniczny], Tryb dostępu: <http://medycnamarihuana.pl/cbd-i-thc-a-rak/>, [data wejścia: 21.03.2016].

⁵⁴ A. Kazula, *Zastosowanie naturalnych kanabinoidów i endokannabinoidów w terapii*, „*Farmacja Polska*” 2009 nr 2, s. 147.

⁵⁵ W. Poboży, *Aspekty ekonomiczne i społeczne wynikające z regulacji konopi indyjskich*, Warszawa 2013, s. 67.

ROZDZIAŁ II

ASPEKTY PRAWNE

1. UKARAĆ POSIADACZA

Od dawna toczą się spory o legalność marihuany. Kwestią dyskusyjną jest jej posiadanie. Zgodnie z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej, a dokładniej zasadą proporcjonalności⁵⁶ wskazane jest ograniczyć prawa i wolności jednostki, gdy mamy do czynienia z ochroną zdrowia⁵⁷. Wedle art. 31 ust. 3 Konstytucji RP jednostka i jej wolność nie pozostają bezwzględne, jeżeli narażone są na niebezpieczeństwo dobra wymienione w tym przepisie⁵⁸. Wobec tego nie można spodziewać się, iż prawodawca podejdzie do tego aspektu biernie.

W 1985 roku uchwalono pierwszą ustawę antynarkotykową. Nie było w niej żadnych wyjątków co do karalności. Oznaczało to, że niewielka ilość posiadanej substancji była uznawana za przestępstwo⁵⁹. Według K. Krajewskiego karać powinno się osoby, które osiągają korzyści materialne z „cudzego nałogu”. Wynika z tego, że celem nie powinny być jednostki zażywające ten środek narkotyczny⁶⁰. Rozważano depenalizację posiadania niewielkiej ilości substancji na własny użytek, niemniej uskarżała się na to policja.

Za całkowitą kryminalizacją przemawiał również fakt, iż należało wypełnić postanowienia Konwencji Narodów Zjednoczonych z 1998 roku. Weszła ona w życie 1990 roku. Dlatego też Polska ustanowiła nowy akt prawny o przeciwdziałaniu narkomanii (24 kwietnia 1997 roku)⁶¹, który był nastawiony na leczenie narkomanii. Wcielono w życie

⁵⁶ Zasadę proporcjonalności należy zrozumieć tak, iż nie można nadmiernie ograniczać praw jednostki nadanych przez Konstytucję Rzeczypospolitej Polskiej w wyniku tworzenia i wprowadzania w życie ustaw.

⁵⁷ *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.*, (Dz.U. 1997 nr 78 poz. 483), art. 31 ust. 3.

⁵⁸ Art. 31 ust. 3 *Konstytucji RP* brzmi: *Ograniczenia w zakresie korzystania z konstytucyjnych wolności i praw mogą być ustanawiane tylko w ustawie i tylko wtedy, gdy są konieczne w demokratycznym państwie dla jego bezpieczeństwa lub porządku publicznego, bądź dla ochrony środowiska, zdrowia i moralności publicznej, albo wolności i praw innych osób. Ograniczenia te nie mogą naruszać istoty wolności i praw.*

⁵⁹ J. Konikowska-Kuczyńska, *Odpowiedzialność karna za posiadanie narkotyków*, „Alkoholizm i Narkomania” 2008 nr 3, s. 311-322.

⁶⁰ K. Krajewski, *Problemy narkotyków i narkomanii w ustawodawstwie polskim, Program Narodów Zjednoczonych ds. Rozwoju*, Warszawa 2004, s. 13.

⁶¹ *Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii. Komentarz*, A. Muszyńska (red.), Warszawa 2008, art. 62.

artykuł 48⁶², gdzie rozróżniono typ podstawowy, a także mniejszą oraz znaczną ilość⁶³. Wprowadzono do niej mnóstwo nowelizacji, między innymi taką, która według policji, jest szkodliwa – mianowicie przeszkadzała ona w chwytaniu przestępców.

Marek Zbigniew Blicki, minister zdrowia w latach 2004-2005, ponownie zaproponował dekryminalizację posiadania narkotyków na własny użytek. Stwierdził, że osoby posiadające niewielką ilość tej substancji w celu spożycia jej, powinny być leczone, a nie „wsadzane do więzienia”⁶⁴. Z tą myślą oraz koniecznością dostosowania prawa polskiego do wymogów Unii Europejskiej została uchwalona nowa ustawa: *Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005* - obowiązuje ona po dziś dzień. Uregulowania zawarte w tym zbiorze przepisów rozdzielają osoby uzależnione od złoczyńców⁶⁵. Artykuł 48 został zmieniony na artykuł 62, który brzmi:

Art. 62.

- 1. Kto, wbrew przepisom ustawy, posiada środki odurzające lub substancje psychotropowe, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.*
- 2. Jeżeli przedmiotem czynu, o którym mowa w ust. 1, jest znaczna ilość środków odurzających lub substancji psychotropowych, sprawca podlega grzywnie i karze pozbawienia wolności do lat 10.*
- 3. W wypadku mniejszej wagi, sprawca podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku.⁶⁶*

⁶² Art. 48 *Ustawy z dnia 24 kwietnia 1997 o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. Nr. 75, poz. 468)* brzmi:
1. Kto, wbrew przepisom ustawy, posiada środki odurzające lub substancje psychotropowe, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

2. W wypadku mniejszej wagi, sprawca podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku.

3. Jeżeli przedmiotem czynu, o którym mowa w ust. 1, jest znaczna ilość środków odurzających lub substancji psychotropowych, sprawca podlega grzywnie i karze pozbawienia wolności do lat 5.

⁶³ J. Konikowska-Kuczyńska, *op. cit.*

⁶⁴ Polskie Radio Program 3 – salon polityczny „Trójki”, 10 luty 2015 r.

⁶⁵ J. Konikowska-Kuczyńska, *op. cit.*

⁶⁶ *Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005 r.*, (Dz.U. 2012 nr 179 poz. 1485), art. 62.

Posiadanie, zgodnie z prawem karnym, oznacza faktyczne władanie rzeczą lub mieniem przez sprawcę⁶⁷. Warto zauważyć, iż w tym przypadku nie mają znaczenia ramy czasowe⁶⁸. Nie liczy się tylko trzymanie konopi indyjskich przy sobie, może to być również u siebie (np. we własnym mieszkaniu). Przeto „posiadać” (tłumaczenie typowe dla czynu zabronionego) oznacza „mieć”⁶⁹.

W rozumieniu art. 62 U.P.N. przedmiotem ochrony jest nie tylko życie ludzkie, ale i zdrowie publiczne⁷⁰. W myśl innego stanowiska, dobrem chronionym jest zdrowie społeczne. Chodzi o to by uchronić społeczeństwo przed nielegalnymi używkami⁷¹. Wypada zwrócić uwagę na wyrok SA w Katowicach. Według niego posiadanie marihuany w bardzo małej ilości, takiej, którą jest trudno określić, nie stanowi zagrożenia dla wyżej wymienionych wartości społecznych⁷².

Stronę przedmiotową stanowi nielegalne posiadanie substancji psychotropowych lub środków odurzających zawartych w załączniku nr 1 Ustawy o Przeciwdziałaniu Narkomanii⁷³. Występują wyjątki, gdzie zostało zalegalizowane dysponowanie tymi używkami. Adekwatnie z art. 34 ust 1 U.P.N., po spełnieniu warunków i uzyskaniu odpowiedniej zgody można wejść we władanie narkotykiem. Uprawnieni do tego są przedsiębiorcy, jednostki organizacyjne, osoby fizyczne⁷⁴, jednostki naukowe⁷⁵, jednostki organizacyjne administracji rządowej; Służby Więziennej; Żandarmerii Wojskowej⁷⁶, apteki i punkty apteczne⁷⁷, podmioty lecznicze⁷⁸ w celach wytwarzania, przerabiania, przetwarzania,

⁶⁷ *Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii. Komentarz*, A. Ważny (red.), Warszawa 2012, art. 62.

⁶⁸ J. Bafia, K. Mioduski, M. Siewierski, *Kodeks karny. Komentarz*, Warszawa 1977, s. 728.

⁶⁹ D. Wysocki, *Pojęcie „posiadania” w prawie karnym*, PiP 2000, nr 2, s. 13-14.

⁷⁰ *Ustawa o przeciwdziałaniu...*, art. 62, *op. cit.*

⁷¹ *Ibidem*.

⁷² Wyrok SA w Katowicach z 24 kwietnia 2008 r., II AKa 102/08, LexPolonica nr 2088851, KZS 2008, nr 9, poz. 70.

⁷³ K. Łucarz, A. Muszyńska, *op. cit.*

⁷⁴ *Ibidem*, art. 34 ust. 1.

⁷⁵ *Ibidem*, art. 23 ust. 2.

⁷⁶ *Ibidem*, art. 24 ust. 2.

⁷⁷ *Ibidem*, art. 41 ust. 1.

⁷⁸ *Ibidem*, art. 42 ust. 1.

przewozu lub dystrybucji⁷⁹. W drodze rozporządzenia, wydanego przez Ministra właściwego do spraw zdrowia, określone są rodzaje oraz możliwa ilość posiadania preparatu przez wymienione wyżej instytucje, zaś zgodę wydaje Główny Inspektor Farmaceutyczny⁸⁰.

Przestępstwa może dopuścić się tylko osoba fizyczna, która jest w pełni zdolna do ponoszenia odpowiedzialności za swoje postępowanie i jest w stanie zidentyfikować znaczenie czynu zabronionego⁸¹. Kodeks karny określa wiek tej osoby w art. 10 § 1, a mianowicie zagrożona karą jest osoba, która skończyła 17 lat⁸². Jednakowoż jeśli czyn określony w art. 62 U.P.N. jest występkiem, a podmiot nie ukończył jeszcze lat osiemnastu, ale posiada już lat siedemnaście zostaje ukarany środkiem wychowawczym, leczniczym lub poprawczym⁸³.

Stroną podmiotową jest umyślność. Przestępstwo można popełnić zarówno z zamiarem bezpośrednim (sprawca chce dokonać czynu zabronionego, mimo iż wie, że jego czyn jest zagrożony sankcją karną) oraz z zamiarem ewentualnym (sprawca podejrzewa, iż jego czyn jest zagrożony sankcją karną, mimo to, popełnia przestępstwo).

Opisany został typ podstawowy posiadania marihuany oraz innych narkotyków. Jest on zagrożony karą pozbawienia wolności do lat trzech.

Mamy do czynienia także z typem kwalifikowanym, gdzie górna granica pozbawienia wolności wynosi 10 lat, zaś minimalna rok. Za taką okoliczność, ustawodawca uznał posiadanie marihuany w „znacznej ilości”⁸⁴. Wszelako ustawa jednoznacznie nie określa jaką ilość można nazwać znaczną. Zrobił to SN w postanowieniu z 1 lutego 2007 roku. Stwierdził, iż *znaczna ilość to taka, która wystarcza do jednorazowego odurzenia co najmniej kilkudziesięciu osób*⁸⁵. SA we Wrocławiu wydał wyrok, gdzie uważa, że ze znacznej ilości *można sporządzić co najmniej kilkaset jednorazowych porcji, mogących odurzyć co najmniej*

⁷⁹ Ibidem, art. 35 ust. 1.

⁸⁰ Ibidem.

⁸¹ Ibidem, art. 62.

⁸² Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny..., *op. cit.*, art. 10 § 1.

⁸³ Ibidem, art. 10 § 4.

⁸⁴ Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii..., *op. cit.*, art. 62 ust. 2.

⁸⁵ Postanowienie SN z 1 lutego 2007 r., III KK 257/06, LexPolonica nr 1410149 (OSnWSK 2007, poz. 339).

kilkaset osób⁸⁶. Podobne zdanie ma również SA w Lublinie. W swoim wyroku zaznaczył, iż pojęcie to godzi się oceniać przez ilość porcji, które mogą stać się sporządzone do bezpośredniej konsumpcji⁸⁷.

Trzeba wspomnieć też o przypadku mniejszej wagi, czyli tzw. typie uprzywilejowanym. Tutaj można ukarać sprawcę grzywną, karą ograniczenia wolności bądź pozbawienia wolności do roku⁸⁸. W ocenie czynu brano pod uwagę przede wszystkim pobudki i cel sprawcy oraz skutki przestępstwa⁸⁹. Jednakże tak samo jak w poprzednim wypadku – akt prawny nie określa jaka to ilość. Zależy jest to od woli prokuratora. Dlatego też wprowadzono art. 62a⁹⁰:

Art. 62a.

Jeżeli przedmiotem czynu, o którym mowa w art. 62 ust. 1 lub 3, są środki odurzające lub substancje psychotropowe w ilości nieznacznej, przeznaczone na własny użytek sprawcy, postępowanie można umorzyć również przed wydaniem postanowienia o wszczęciu śledztwa lub dochodzenia, jeżeli orzeczenie wobec sprawcy kary byłoby niecelowe ze względu na okoliczności popełnienia czynu, a także stopień jego społecznej szkodliwości⁹¹.

Artykuł ten pozwala na zastosowanie łagodniejszej kary oraz zupełne umorzenie postępowania ze względu na niską szkodliwość czynu zabronionego. Dzięki temu artykułowi można rozróżnić cel posiadania marihuany (czy jest ona do spożycia, czy też nie). Niestety, dalej nie określono granic ilościowych jakie mogą być posiadane przez konsumentów⁹².

⁸⁶ Wyrok SA we Wrocławiu z 20 lutego 2008 r., II AKa 10/08, LexPolonica nr 1964364 (KZS 2008, nr 11, poz. 87).

⁸⁷ Wyrok SA w Lublinie z 22 stycznia 2008 r., II Aka 300/07, LexPolonica nr 2014631 (KZS 2008, nr 6, poz. 78).

⁸⁸ *Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii...*, *op. cit.*, art. 62 ust. 3.

⁸⁹ R. A. Słefański, *Okoliczności uzasadniające przyjęcie „wypadku mniejszej wagi”*, PiP 1996, nr 12, s. 128.

⁹⁰ *Ustawa 1 kwietnia 2011 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii oraz niektórych innych ustaw* (Dz.U. Nr 117, poz. 678).

⁹¹ *Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii...*, *op. cit.*, art. 62a.

⁹² M. Kalinowski, *Granice odpowiedzialności za posiadanie narkotyków*, PiP 2011, nr 3, s. 99-117.

SA w Katowicach w swoim wyroku oznajmił, że nie można przyjąć, iż 1 gram marihuany jest odpowiednią miarą, by mogło dojść do odurzenia się. Nie ma gwarancji, że w przypadku posiadania mniejszej porcji nie jest kwalifikowane to jako przestępstwo⁹³. W wyroku krakowskiego SA uznano, iż *dwie lufki szklane z osadzoną substancją zawierającą THC* może być potraktowany jako przypadek mniejszej wagi⁹⁴.

Warto wspomnieć, iż zgodnie z art. 28 k.k. sprawca, który nie jest pewny co do rodzaju posiadanej używki nie zostaje zwolniony z konsekwencji prawnych. Mimo tego, sprawca wie, że posiada narkotyk, który jest nielegalny⁹⁵. Jeżeli zaś podmiot jest przekonany, iż przestępstwa nie popełnia, gdyż rodzaj posiadanego środka przez niego nie jest zawarty w ustawie jako zakazany – mamy do czynienia z błędem co do prawa i zaleca się tak to rozpatrywać⁹⁶.

2. HANDEL JAKO PRZESTĘPSTWO

W dzisiejszych czasach konopie indyjskie są łatwo dostępne. Jest to świetny sposób na zarobek. Nie ma znaczenia, że nie legalnym. Handlarze się tym nie przejmują. Czysta marihuana, która zawiera bardzo wysokie stężenie THC jest zazwyczaj zbyt droga dla uczniów lub studentów. Dlatego jest ona ściągana z zagranicy, głównie z okolic Czarnobyla na terenie Ukrainy. Jak powszechnie wiadomo, substancje z wcześniej wymienionych terenu do bezpiecznych nie należą⁹⁷. Cena waha się od 10 do 50 zł za „działkę”, czyli 1 gram. Zależne też jest to od miejsca zamieszkania. W Białymstoku używkę tą można kupić od 40 do 50 zł, natomiast na Śląsku nie ma problemu by znaleźć ją za kwotę około 20 zł⁹⁸. Aczkolwiek pod uwagę przystoi wziąć to, iż handlarz sam ustala cenę. Wszystko uwarunkowane jest od rynku zbytu i zapotrzebowania na dany towar, w tym przypadku na ziele konopi.

Wśród kategorii handlarzy można wyróżnić importerów (przywożą oni używki zza granicy, do Polski często są przywożone tzw. holenderki, czyli marihuana z Holandii),

⁹³ Wyrok SA w Katowicach z 28 lipca 2011 r., II AKa 244/11. LexPolonica nr 2621872 (KZS 2011, nr 9, poz. 125)

⁹⁴ Wyrok SA w Krakowie z 21 grudnia 2009 r., II AKa 199/09 (KZS 2010, nr 3, poz. 49).

⁹⁵ *Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny...*, *op. cit.*, art. 28.

⁹⁶ *Ibidem*, art. 30.

⁹⁷ K. Laskowska, *Nielegalny handel narkotykami w Polsce*, Białystok 1999, s. 48.

⁹⁸ Informacje uzyskane z przeprowadzonych własnych wywiadów pogłębionych.

zawodowi handlarze (nie są oni narkomanami, ale sprzedają towar hurtowo), dealerzy (drobni handlarze, którzy właśnie przez to bardzo często są wsadzani do więzienia) oraz osoby, które odsprzedają narkotyki po to, by zakupić sobie inne używki⁹⁹.

Lata temu osoby handlujące „trawką” oraz innymi narkotykami, kryjąc się przed służbami bezpieczeństwa nie nosiły ze sobą towaru. Teraz większość z nich zna przepisy prawne, wiedzą co może im grozić za handel, dlatego noszą przy sobie góra jedną lub dwie działki. Łatwiej wtedy jest się wytłumaczyć, że to co mają jest na własny użytek¹⁰⁰.

Marihuanę można dostać dosłownie wszędzie. Sprzedawane są w domach handlarzy¹⁰¹, w szkołach¹⁰², a nawet z budkach z kebabami (dość słynny sposób, tzw. „tortilla z dodatkiem”). Do zapłaty używa się wszystkiego – pieniądze, biżuteria oraz inne rzeczy wartościowe. A nawet spotyka się rozdawanie marihuany „za przysługę”. Nic dziwnego też w tym, że można „zamówić” sobie konopie – „na telefon”¹⁰³.

Rzeczpospolita Polska od lat zмага się z handlem narkotykami, a dostęp do marihuany jest bardzo prosty. Wystarczy znać kogoś kto ją pali, a nie ma problemu z jej kupnem. Z każdym rokiem sprzedaż marihuany robi coraz powszechniejsza, a niska cena do tego wcale nie zniechęca. Tak więc, postawiono uregulować to zjawisko prawnie:

Art. 59.

1. Kto, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej lub osobistej, udziela innej osobie środka odurzającego lub substancji psychotropowej, ułatwia użycie albo nakłania do użycia takiego środka lub substancji, podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.

2. Jeżeli sprawca czynu, o którym mowa w ust. 1, udziela środka odurzającego lub substancji psychotropowej małoletniemu, ułatwia użycie albo nakłania go do użycia takiego środka lub substancji, podlega karze pozbawienia wolności na czas nie krótszy od lat 3.

⁹⁹ S. Petrovic, *Narkotyki i człowiek*, Warszawa 1988, s 177.

¹⁰⁰ K. Laskowska, *op. cit.*, 52-53.

¹⁰¹ Analiza stanu zagrożenia przestępczością narkotykową w Polsce w 1997 r., Biuro ds. Narkotyków Komendy Głównej Policji, Warszawa 1998, s. 8.

¹⁰² Informacje uzyskane w Biurze ds. Narkotyków Komendy Głównej Policji w lipcu 1997 r.

¹⁰³ K. Laskowska, *op. cit.* 54.

*3. W wypadku mniejszej wagi, sprawca podlega grzywnie,
karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2¹⁰⁴.*

Podstawowy wymiar kary za to przestępstwo to pozbawienie wolności od roku do dziesięciu lat¹⁰⁵.

Tak jak w poprzednim przestępstwie (posiadanie marihuany) najważniejsze jest tu życie i zdrowie ludzkie oraz wymiar społeczny zagadnienia. Dodatkowo ważnym elementem jest sam konsument marihuany¹⁰⁶. Istnieją różne poglądy na temat wcześniej wymienionej koncepcji. Jedna zaczyna się od rozumienia przedmiotu ochrony ze strony postępowania karnego. W myśl jego ofiarą jest jednostka prawna lub fizyczna, gdzie poprzez przestępstwo zostaje naruszone ich dobro, ewentualnie jemu zagraża¹⁰⁷. Innymi słowy, pokrzywdzonym staje się każda osoba z chwilą dokonania zakupu marihuany, a także ją otrzymała, np. w prezencie. Powinno się zwrócić uwagę na drugie ujęcie, które wywodzi się z kodeksu karnego. Mianowicie art. 12 k.k. przedstawia nam czyn ciągły. Sprawca zdaje sobie sprawę, iż popełni on czyn zabroniony składający się z kilku zachowań, które odbędą się w krótkiej przestrzeni czasu. Wszystko to musi naruszać personalia pokrzywdzonego¹⁰⁸. Swoją opinie na ten temat wydał również SN w uchwale, gdzie zauważył, że najważniejsze jest zdrowie publiczne, szczególnie gdy chodzi o narkomanię i jej zwalczanie¹⁰⁹.

Stroną przedmiotową jest korzyść majątkowa sprawcy, rozumiana jako pewna suma pieniężna podarowana w zamian za między innymi ruchomość, nieruchomość. Nie wolno zapomnieć również o korzyści osobistej. Innymi słowami, zaspokojenie wszystkich innych potrzeb niż pieniężne¹¹⁰. Oba dobra nie muszą być osiągnięte natychmiastowo. Skutek jest

¹⁰⁴ Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii..., *op. cit.*, art. 59.

¹⁰⁵ Ibidem, art. 59 pkt. 1.

¹⁰⁶ Ustawa o przeciwdziałaniu..., A. Ważny (red.), *op. cit.*, art. 59.

¹⁰⁷ Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego, (Dz.U. 1997 nr 89 poz. 555), art. 49. § 1.

¹⁰⁸ Art. 12 Ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny, (Dz.U. 1997 nr 88 poz. 553) brzmi: „Dwa lub więcej zachowań, podjętych w krótkich odstępach czasu w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, uważa się za jeden czyn zabroniony; jeżeli przedmiotem zamachu jest dobro osobiste, warunkiem uznania wielości zachowań za jeden czyn zabroniony jest tożsamość pokrzywdzonego.”

¹⁰⁹ Uchwała SN z dnia 27 października 2005 r., I KZP 32/05, (OSnKW 2005, 11/105).

¹¹⁰ Ustawa o przeciwdziałaniu..., A. Muszyńska (red.), *op. cit.*, art. 53 pkt. VI.

taki sam gdy zostaną one zrealizowane w przyszłości¹¹¹. Wszystko to jest wynikiem udzielenia marihuany, ułatwieniu użycia lub nakłonienia do jej spożycia. Znamię „udzielać” powinno się spostrzegać jako dostarczenie, a dokładniej sprzedanie substancji psychotropowej innej osobie w celu konsumpcji. Nie występuje tu zaspokojenie sprawcy jako diler, ale jako konsumenta¹¹². Bez znaczenia jest to czy kupujący użył marihuany, czy też nie – mimo wszystko sprawca ponosi konsekwencje swoich czynów¹¹³.

Ułatwienie, zarówno jak i umożliwienie spożycia narkotyku, w tym przypadku konopi indyjskich polega na zachowaniu, które eliminuje utrudnienia jej użycia¹¹⁴.

Nakłanianie to szerokie pojęcie, które sprowadza się do wpłynięcia na ofiarę by dokonała ona oczekiwanego przez sprawcę działania. By uzyskać zamierzony plan stosuje się na poszkodowanym sztuczki emocjonalne, psychologiczne oraz inne (np. rada, propozycja, groźba, polecenie, sugestia, a także mimika, gest, itp.)¹¹⁵. Występuje tu zamiar bezpośredni. Uznaje się, że zabronione ustawą zachowanie występuje wtedy, gdy złoczyńca wystąpi z propozycją sprzedaży. Cała reszta, czyli nabycie marihuany, rozdrobnienie jej, itp., są traktowane jako przygotowanie do popełnienia przestępstwa¹¹⁶.

Osoba fizyczna, która jest zdolna do ponoszenia odpowiedzialności karnej za zachowanie sprawcze stanowi podmiot czynu zabronionego¹¹⁷.

Najsurowszą karę można dostać za udzielenie narkotyku małoletniemu, ułatwienie mu przyjęcia go, bądź nakłonienie do jego spożycia. Sprawca, który dopuści się takiego aktu niezgodnego z prawem jest zagrożony pozbawieniem wolności nie krótszym niż trzy lata¹¹⁸. Termin „małoletni” określa art. 10 § 1 k.c. Według niego osoba, która skończyła osiemnaście

¹¹¹ A. Bułat, *Charakterystyka formy kwalifikowanej przestępstwa handlu narkotykami przez pryzmat orzecznictwa polskich sądów karnych. Prace z nauk penalnych oraz prawa międzynarodowego i europejskiego*, Wrocław 2010, s. 23-31.

¹¹² Wyrok SA w Białymstoku z dnia 20 marca 2001 r., II AKa 34/01, (OSA 2002, nr 4, poz. 31).

¹¹³ *Ustawa o przeciwdziałaniu...*, A. Muszyńska (red.), *op. cit.*, art. 58 pkt. III/4.

¹¹⁴ T. L. Chruściel, M. Preiss-Mysłowska, *Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii. Komentarz*, Warszawa 2000, s. 297.

¹¹⁵ A. Wąsek, *Kodeks Karny. Komentarz*, t. I, Gdańsk 2000, s. 262.

¹¹⁶ *Ustawa o przeciwdziałaniu...*, A. Muszyńska (red.), *op. cit.*, art. 53 pkt. III.

¹¹⁷ A. Bułat, *op. cit.*, s. 23-31.

¹¹⁸ *Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii, op. cit.*, art. 59 pkt. 2.

lat staje się pełnoletnia. W związku z tym wnioskuje się, iż małoletni nie posiada jeszcze 18 roku życia¹¹⁹.

Za dorosłego uważa się również małoletniego z chwilą zawarcia związku małżeńskiego. Takiego osiągniętego już stanu rzeczy już cofnąć się nie da¹²⁰. Całość tego przestępstwa może obejmować zamiar ewentualny. Oprawca nie musi wiedzieć w jakim wieku jest ofiara. Ważne jest to, iż godzi się na taką ewentualność popełnienia czynu, mimo że nie ma jednoznaczności ukończenia pełnoletności przez kupującego¹²¹. Wyrok z białostockiego SA zawiera komentarz, gdzie opisano znamię małoletności. Wypada brać pod uwagę świadomość sprawcy, który bezpośrednio kieruje „akty czynności wykonawczej” na grupę, gdzie ma wiedzę na temat wieku, który posiadają, bądź domyśla się ile mogą mieć lat¹²².

Punkt trzeci artykułu 59 U.P.N. mówi o wypadku mniejszej wagi. SA we Wrocławiu w swojej opinii stwierdził, iż 5 gramów marihuany można uznać jako typ uprzywilejowany¹²³. SN w swoim wyroku orzekł, że o wymiarze kary decydują znamiona tego czynu (zarówno podmiotowe, jak i przedmiotowe)¹²⁴ i nic więcej nie jest kwalifikacją prawną tego działania¹²⁵. SN stwierdził także, że jest to kwestią sądu, który rozpoznaje sprawę, jest zaliczenie jej do tej kategorii przewinienia¹²⁶. Lubliński SA śmiało wydał osąd, gdzie zaznaczył, iż „wspólne wypalenie fifki oraz dwukrotna sprzedaż (...) ziela konopi za kwotę 30 zł” należy włączyć do tego rodzaju czynu zabronionego, gdzie mowa o niewielkiej

¹¹⁹ Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny, (Dz.U. 1964 nr 16 poz. 93), art. 10 § 1.

¹²⁰ Ibidem, art. 10 § 2.

¹²¹ Wyrok SA w Lublinie z 22 stycznia 2008 r., II Aka 300/07, LexPolonica nr 2014631 (KZS 2008, nr 6, poz. 78).

¹²² Wyrok SA w Białymstoku z dnia 20 września 2001 r., IIAKa 127/01, LexPolonica nr 356204 (OSA 2002, nr 7, poz. 58).

¹²³ Wyrok SA we Wrocławiu z dnia 28 grudnia 2005 r., II AK 338/05, LEX, nr 171985.

¹²⁴ Znamiona czynu zabronionego polegają na zbadaniu czy osoba w trakcie popełnienia czynu była poczytalna, pełnoletnia oraz czy czyn popełniono umyślnie. Stwierdzają również motyw, pobudki i cel działania sprawcy. Określa się też sposób popełnienia przestępstwa, czym zostało ono popełnione, do jakiego skutku doprowadziło i okoliczniki modalne, tj. czas, miejsce, jakie środki zostały użyte, itp..

¹²⁵ Wyrok SN z dnia 24 kwietnia 2002r, II AKA 50/02, LexPolonica nr 365113.

¹²⁶ Postanowienie SN z 4 października 2007 r., V KK 173/07, LexPolonica nr 1927091.

ilości narkotyku¹²⁷. Rodzaj ten może być łączony z typem podstawowym oraz kwalifikowanym.

SA w Białymstoku wydając rozstrzygnięcie słusznie zauważył, iż każde odpłatne udzielenie środka odurzającego (nie ważne czy to konopie czy inne używki), którego nie ma zaznaczonego w ustawie, iż wraz ze zezwoleniem można je wydać, a jest to robione poprzez chęć korzyści majątkowej, powinno być karane¹²⁸.

3. NAJPIERW PRZEMYT, PÓŹNIEJ OBRÓT

3.1. KONTRABANDA

Przemyt narkotyków, w tym marihuany, od lat jest znany nie tylko w Polsce, ale i poza jej granicami. Rzeczpospolita Polska leży na szlaku tranzytowym, gdzie narkotyki płyną strumieniami. Przepływ ich odbywa się nie tylko drogą lądową, ale i także morską. Wszystko zaczęło się od upadku komunizmu. Otwarto granice kraju, który miał bardzo dobre położenie geograficzne. To właśnie dzięki temu latami rozwijał się przemyt używek. Polska nie tylko była krajem przejściowym, ale i niejednokrotnie państwem docelowym. Najczęściej jednak można spotkać się z przemytem marihuany. Trafia ona z Holandii prosto do kraju znad Wisły. Zapoczątkowało to tym, iż konopie stały się rośliną używaną na porządku dziennym¹²⁹.

Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii stanowczo zaznacza, iż przemyt narkotyków, w tym marihuany jest zabroniony. Określa to artykuł 55 wcześniej wymienionego aktu prawnego.

Art. 55.

1. Kto, wbrew przepisom ustawy, dokonuje przywozu, wywozu, przewozu, wewnątrzspółnotowego nabycia lub wewnątrzspółnotowej dostawy środków odurzających, substancji psychotropowych lub słomy makowej, podlega grzywnie i karze pozbawienia wolności do lat 5.

¹²⁷ Wyrok SA w Lublinie z 14 października 2009 r., II Aka 180/09, LexPolonica nr 2366754, (KZS 2010, nr 1, poz. 79).

¹²⁸ Wyrok SA w Białymstoku z 14 lutego 2005 r., II AKa 290/05, LexPolonica nr 419047 (OSAB 2006, nr 1, poz. 35).

¹²⁹ K. Raczkowski, *Narkotyki organizacja przestępczości i system przeciwdziałania*. Warszawa 2009, s. 116-118.

2. W wypadku mniejszej wagi, sprawca podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku.

3. Jeżeli przedmiotem czynu, o którym mowa w ust. 1, jest znaczna ilość środków odurzających, substancji psychotropowych lub słomy makowej albo czyn ten został popełniony w celu osiągnięcia korzyści majątkowej lub osobistej, sprawca podlega grzywnie i karze pozbawienia wolności na czas nie krótszy od lat 3.¹³⁰

Artykuł ten został wprowadzony do prawa polskiego w wyniku spełnienia wymagań Konwencji o zwalczaniu nielegalnego obrotu środkami odurzającymi i substancjami psychotropowymi. Dokładniej – realizowany jest tu postanowienie wynikłe z art. 3 ust. 1 wcześniej wspomnianego aktu prawnego¹³¹. Warto zauważyć, iż jest to czyn zabroniony ścigany na mocy umowy międzynarodowej¹³².

Jako przemyt pożądanym byłoby rozumieć stronę przedmiotową tego przestępstwa, czyli przywóz (wprowadzenie konopi oraz innej substancji niewspólnotowych na teren kraju, którego obszar celny jest objęty wspólnotą europejską¹³³), wywóz (wyprowadzenie substancji poza teren celny krajów objętych wspólnotą¹³⁴), przewóz (tranzyt przez granicę różnych krajów, nie ważne czy to UE, czy nie¹³⁵), wewnątrzspólnotowe nabycie lub dostawy narkotyku (przemieszczanie towarów na obszarze UE¹³⁶).

Najważniejszym punktem w tym artykule jest to, iż powstał on by chronić terytorium kraju przed nielegalnymi używkami, które są wprowadzane do RP Polskiej¹³⁷.

¹³⁰ Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii..., *op. cit.*, art. 55.

¹³¹ Konwencja Narodów Zjednoczonych z dnia 20 grudnia 1988 r. o zwalczaniu nielegalnego obrotu środkami odurzającymi i substancjami psychotropowymi, (Dz.U. z 1995 r. Nr 15, poz. 69), art. 3 ust. 1.

¹³² Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny..., *op. cit.*, art. 113.

¹³³ Ustawa o przeciwdziałaniu..., A. Muszyńska (red.), *op. cit.*, art. 4 pkt. 18.

¹³⁴ Ibidem, art.4 pkt. 32.

¹³⁵ Ibidem, art. 55.

¹³⁶ Ibidem, art. 4 pkt. 29.

¹³⁷ Konwencja Narodów Zjednoczonych z dnia 20 grudnia 1988 r. o zwalczaniu nielegalnego obrotu środkami odurzającymi i substancjami psychotropowymi, (Dz.U. z 1995 r. Nr 15, poz. 69), art. 3 ust. 1.Bojarski, W. Radecki, *Przewodnik po pozakodeksowym prawie karnym*, Wrocław 1998, s. 244-245.

Oczywiście, nieodłącznym elementem jest tu ochrona życia i zdrowia publicznego, które poprzez przemyt są narażone na negatywne konsekwencje¹³⁸.

Podmiotem czynu zabronionego może być tylko osoba fizyczna, która ma pełną zdolność do ponoszenia odpowiedzialności prawnej za popełnione przez siebie czyny. Zatem jej działanie ma charakter przestępstwa powszechnego¹³⁹.

Typ podstawowy przestępstwa jest zagrożony karą pozbawienia wolności do lat pięciu. Sąd w wydaniu wyroku zasądza również grzywnę¹⁴⁰. Zachowanie sprawcy, który popełnia ten czyn zabroniony jest tylko umyślne, doskonale wie jaki wywoła skutek. Może dopuścić się jego z zamiarem bezpośrednim, gdzie zdaje sobie sprawę z przyszłych efektów lub z zamiarem ewentualnym, gdzie dopuszcza myśl doprowadzenia do negatywnych rezultatów, a mimo to godzi się na to¹⁴¹.

Tu również występuje wypadek mniejszej wagi. Przemyt nieznacznej ilości marihuany jest traktowane jako występki¹⁴², wskutek tego można tu zastosować ograniczenie wolności. Tak jak w poprzednim typie (tu mamy do czynienia z typem uprzywilejowanym), wolno sądowi ukarać sprawcę karą grzywny oraz skazać go na pozbawienie wolności do roku czasu¹⁴³. SA w Lublinie wskazał, iż tutaj zalicza się przewóz maksymalnie dziesięciu gramów marihuany¹⁴⁴.

Jeżeli sąd uzna, iż sprawca popełnił czyn zgodnie z art. 55 ust. 3, to może orzec pozbawienie wolności, które nie trwa krócej niż trzy lata i grzywnę. Typ ten jest zbrodnią¹⁴⁵, gdyż tutaj wchodzi w grę przemyt na dużą skalę z ogromną ilością substancji psychoaktywnej. Ze względu na działanie celowe sprawcy, nie można powiedzieć, iż zostanie zastosowany tu zamiar ewentualny. Osoba dopuszczająca się sprawczego zachowania prowadzi działania bezpośrednio zmierzające do zrealizowania założonego sobie wcześniej

¹³⁸ T. L. Chruściel, M. Preiss-Mysłowska, *Ustawa o przeciwdziałaniu...*, *op. cit.*, s. 266.

¹³⁹ *Ustawa o przeciwdziałaniu...*, A. Muszyńska (red.), *op. cit.*, art. 55.

¹⁴⁰ *Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii...*, *op. cit.*, art. 55 ust. 1.

¹⁴¹ *Ustawa o przeciwdziałaniu...*, A. Muszyńska (red.), *op. cit.*, art. 55.

¹⁴² *Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny...*, *op. cit.*, art. 7 § 3.

¹⁴³ *Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii...*, *op. cit.*, art. 55 ust. 2.

¹⁴⁴ Wyrok SA w Lublinie z dnia 29 września 2005 r., II AKa 217/05, LEX, nr 166004.

¹⁴⁵ *Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny...*, *op. cit.*, art. 7 § 2.

planu. Ważne jest także to, iż osoba ta, poprzez swoje postępowanie, dąży do osiągnięcia korzyści majątkowej bądź osobistej¹⁴⁶.

3.2. WPROWADZENIE DO OBROTU

Po przemyceniu marihuany, by doszło do zdobycia pożytków przez sprawcę, należy wprowadzić ją do obrotu na terenie Rzeczypospolitej Polskiej. Zachowanie to jest zakazane przez prawo polskie, a ściślej mówiąc przez art. 56 ustawy z dnia 29 lipca o przeciwdziałaniu narkomani.

Art. 56.

1. Kto, wbrew przepisom art. 33-35, art. 37 i art. 40, wprowadza do obrotu środki odurzające, substancje psychotropowe lub słomę makowa albo uczestniczy w takim obrocie, podlega grzywnie i karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

2. W wypadku mniejszej wagi, sprawca podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku.

3. Jeżeli przedmiotem czynu, o którym mowa w ust. 1, jest znaczna ilość środków odurzających, substancji psychotropowych lub słomy makowej, sprawca podlega grzywnie i karze pozbawienia wolności od 2 do lat 12¹⁴⁷.

Jak powinno się rozumieć te zachowanie? Nic prostszego. Wystarczy przekazać osobie trzeciej ziele konopi i liczyć się z tym, że dany proceder zostanie powielony przez istotę, której podarowaliśmy daną roślinę. Nie trzeba pobierać tu żadnej opłaty¹⁴⁸. Co ciekawe, rozróżnia się wprowadzenie do obrotu substancji a uczestnictwo w nim. SA w Krakowie stwierdził, że w obrocie uczestniczy (ale nie wprowadza do obrotu!) nawet ten, kto odgrywał niewielką rolę w tej procedurze. Może on magazynować używki, a nawet udostępnić lokal, w którym zostało przeprowadzone przekazanie do obrotu tych substancji¹⁴⁹. Nie jest to pojedyncze zachowanie. Sprawca liczy się z tym, iż obiekt ten będzie wydany

¹⁴⁶ Ustawa o przeciwdziałaniu..., A. Muszyńska (red.), *op. cit.*, art. 55.

¹⁴⁷ Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii..., *op. cit.*, art. 56.

¹⁴⁸ Ustawa o przeciwdziałaniu..., A. Muszyńska (red.), *op. cit.*, art. 56.

¹⁴⁹ Wyrok SA w Krakowie z dnia 18 października 2012 r., II AKa 163/12, (KZS 201212/63).

ponownie do kolejnej transakcji. Odpowiedzialności nie ponosi konsument, który przyjął ten narkotyk¹⁵⁰.

Przepis ten ma na celu ochronę zdrowia publicznego¹⁵¹. Państwo chce zabezpieczyć społeczeństwo przed nielegalnymi substancjami psychotropowymi i innymi narkotykami. SN w swoim wyroku opisał, iż nie tylko ważne jest tu zdrowie społeczne, cennym aspektem zabezpieczonym przez ten dekret jest gospodarczy interes państwa¹⁵².

Osoba dopuszczająca się tego czynu zabronionego działa umyślnie. Może ona to robić z zamiarem bezpośrednim (postępuje w określony sposób, by jego cel, tutaj wprowadzenie marihuany do obrotu, był osiągnięty), zarówno jak i z zamiarem ewentualnym (domyśla się, że konopie wejdą do obrotu)¹⁵³. Przepięstwo te, jest dokonane gdy dojdzie do odpowiedniego, wcześniej zamierzonego skutku, zaś samo uczestniczenie w tym całym procederze występuje, gdy nawet do ostatecznego efektu nie dojdzie. Ciekawostką jest to, iż jeżeli matka mieszka z synem, który zajmuje się wprowadzaniem do obrotu marihuany, bądź innych używek, nie musi być współuczestniczką dokonywania tego zakazanego ustawą postępowania¹⁵⁴.

Sprawca, który dopuszcza się tego niezgodnego z polskim prawem czynu podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do ośmiu lat oraz karze grzywny. Punkt drugi tego artykułu przewiduje wypadek mniejszej wagi (tak jak poprzednie artykuły), w którym zagrożenie karą jest lżejsze. Za popełnienie przestępstwa kwalifikującego się do tego znamienia można dostać karę grzywny, karę ograniczenia bądź pozbawienia wolności. Jeżeli znajdzie się osoba, która odważy się wnieść do obrotu znaczną ilość konopi indyjskiej może spodziewać się kary w wysokości 12 lat pozbawienia wolności. Minimalna granica, którą może zasądzić sąd to dwa lata. Do tego dodatkowo przestępca otrzymuje karę grzywny¹⁵⁵.

¹⁵⁰ *Ustawa o przeciwdziałaniu...*, A. Ważny (red.), *op. cit.*, art. 56.

¹⁵¹ *Ustawa o przeciwdziałaniu...*, A. Muszyńska (red.), *op. cit.*, art. 56.

¹⁵² Uchwała SN z dnia 21 maja 2004 r., I KZP 42/03, (OSNKW 2004, z. 5, poz. 47).

¹⁵³ *Ustawa o przeciwdziałaniu...*, A. Ważny (red.), *op. cit.*, art. 56.

¹⁵⁴ Wyrok SN z 15 grudnia 2011 r., III KK 193/11, LexPolonica nr 4449253.

¹⁵⁵ *Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii...*, *op. cit.* art. 56.

Zdarza się też tak, iż obok sankcji wyżej wymienionych sąd może orzec środki karne, m. in. przepadek danych substancji oraz przedmiotów (sędzia nie bierze pod uwagę, jeżeli dane przedmioty były własnością sprawcy). Wszystkie te rzeczy mogą zostać zniszczone¹⁵⁶.

4. CZAS LECZYĆ MARIHUANĄ

Jak zostało podane w poprzednim rozdziale, marihuana ma bardzo wiele zastosowań. Jedną z nich jest możliwość stworzenia leków, które będą wspomagały układ fizyczny osób chorych. Niemniej jednak, polskie prawo przez lata nie przewidywało tej możliwości. Wszystko, co związane z konopiami było i jest nielegalne. Gdy ktoś zdecydował się złamać prawo był surowo karany. Kara była zgodna z wyżej wymienionymi sankcjami. Dopiero niedawno rząd polski postanowił to zmienić i zezwolić na korzystanie z dobrodziejstw, które są pozyskiwane z przetworzenia marihuany. Dzięki temu wiele chorych osób będą mogły uzyskać lekarstwa hamujące dolegliwość bądź pozwalające na złagodzenie symptomów schorzenia.

Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005 roku posiada wiele sprzeczności. Art. 31 U.P.N. dzieli substancje i środki zależnie od stopnia uzależnienia. Na pozycji 110, w grupie I-N znajduje się marihuana¹⁵⁷, natomiast miejsce 183 zajmuje żywica konopi. Zgodnie z art. 33 ust. 1 U.P.N. używki zawarte w I-N mogą być stosowane do celów medycznych, przemysłowych oraz do przeprowadzenia badań¹⁵⁸. Co ciekawe, w tabeli środków odurzających IV-N również znajduje się żywica konopi. Należałoby spostrzec, iż ten dział może być wykorzystywany jedynie przy badaniu bądź leczeniu zwierząt¹⁵⁹. W związku z tym jeden ustęp anulował drugi.

Trybunał Konstytucyjny w swoim postanowieniu zauważył, iż zakazanie całkowitego posiadania konopi jest niezgodne z artykułem 47 Konstytucji RP. Artykuł ten stanowi, że każdy ma prawo decydować o swoim życiu prywatnym i jest to prawnie chronione. Toteż z jednej

¹⁵⁶ Ibidem, art. 70.

¹⁵⁷ Załącznik 1 Ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005 r., (Dz.U. 2012 nr 179 poz. 1485), Wykaz środków odurzających, I-N, poz. 110: „*KONOPI ZIELE innych niż włókniste oraz wyciągi, nalewki farmaceutyczne, a także wszystkie inne wyciągi konopi innych niż włókniste*”, poz. 183.

¹⁵⁸ Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii..., *op. cit.*, art. 33 ust. 1.

¹⁵⁹ Ibidem, art. 33 ust. 2.

strony mamy do czynienia z przestępstwami związanymi z marihuaną, z drugiej zaś państwo powinno zapewnić dostęp obywatelom do pełnej opieki zdrowotnej. Problemem jest nie tylko przetrzymywanie tych środków, przecież zakazany jest dodatkowo przewóz. Nasuwa się tu pytanie: jak przywieźć leki wykonane dzięki medycznej marihuanie do Polski? Określa to rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 sierpnia 2011 roku, gdzie zaznaczone jest, iż jeżeli wymaga tego zdrowie, dzięki otrzymaniu adekwatnej zgody, można sprowadzić substancje psychotropowe do kraju¹⁶⁰. Poprzez członkostwo RP w Unii Europejskiej i unormowań traktatami oraz innymi umowami międzynarodowymi wyszło tak, iż osoby chore mogą mieć marihuanę medyczną wtedy, kiedy pochodzi ona spoza kraju. TK wydał opinie, że zaleca się dostosować prawo polskie do odpowiednich przepisów pomagających obywatelom dbać o swoje zdrowie. Dodatkowo zakazanie tych wszystkich rzeczy jest sprzeczne ze zwalczaniem narkomanii i innych uzależnień¹⁶¹.

¹⁶⁰ K. Konieczko, *Informacja prawna o postanowieniu Trybunału Konstytucyjnego z dnia 17 marca 2015 r. (S 3/15) dotyczącym ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii*, Kancelaria Senatu – biuro legislacyjne, sygn. BL–112–216–TK/14.

¹⁶¹ Postanowienie TK z dnia 17 marca 2015 r. dotyczącym ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, Sygn. akt S 3/15.

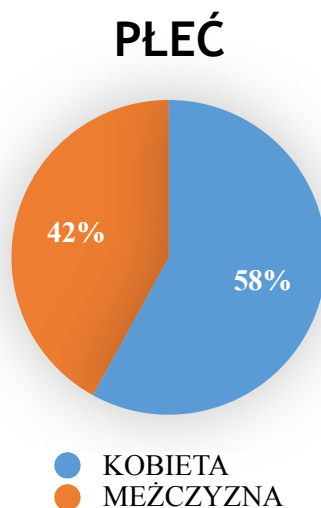
ROZDZIAŁ III PODEJŚCIE SPOŁECZEŃSTWA

1. SPOŁECZEŃSTWO SVOJE WIE – BADANIA WŁASNE

Badania własne miały na celu ukazanie poglądu społeczeństwa z zakresu postrzegania zalegalizowania marihuany oraz innych używek o niskim potencjale uzależnienia. Zadano pytania między innymi o ocenę polityki antynarkotykowej kraju polskiego oraz jak depenalizacja mogłaby wpłynąć na państwo.

Ankieta została przeprowadzona w 100 osobowej grupie o różnym przedziale wiekowym. Wszystkie pytania oraz tabele są stworzone w wyniku opracowania własnego.

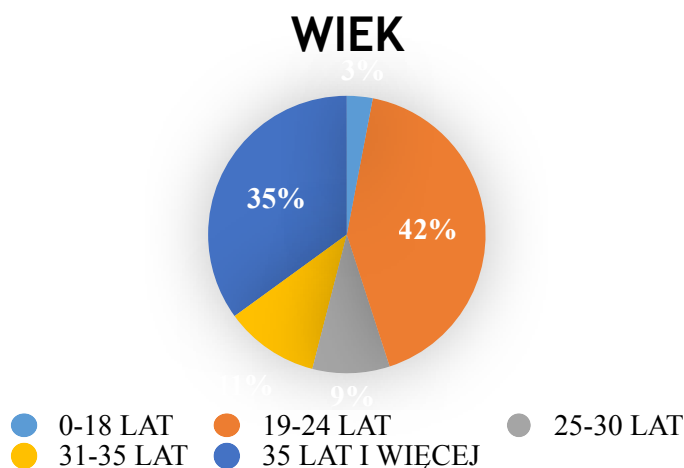
Wykres 3.1.1. METRYCZKA - PŁEĆ

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonej ankiety.

Na zadane pytania odpowiedziało 58% kobiet i 42% mężczyzn.

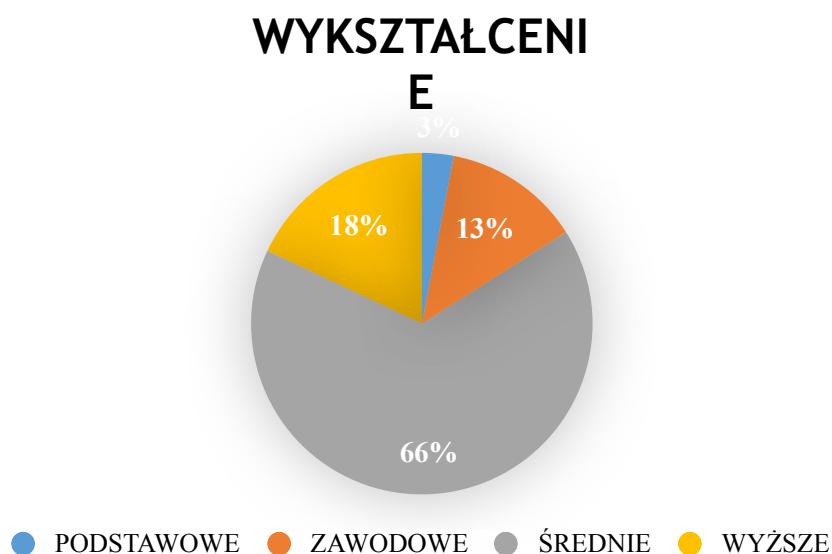
Wykres 3.1.2. METRYCZKA - WIEK

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonej ankiety.

Najliczniejszą grupą wypełniającą ankietę były osoby w wieku od 19 lat do 24 (42%). Następnym przedziałem wiekowym, w którym zostało przeprowadzone badanie, byli respondenci od 35 roku życia. 11 % to osoby pomiędzy 31 a 35 rokiem życia, 9% stanowił osoby w wieku 25-30 lat. Tylko 3% osób zadeklarowało, iż ich wiek to mniej niż 18 lat.

Wykres 3.1.3. METRYCZKA - WYKSZTAŁCENIE

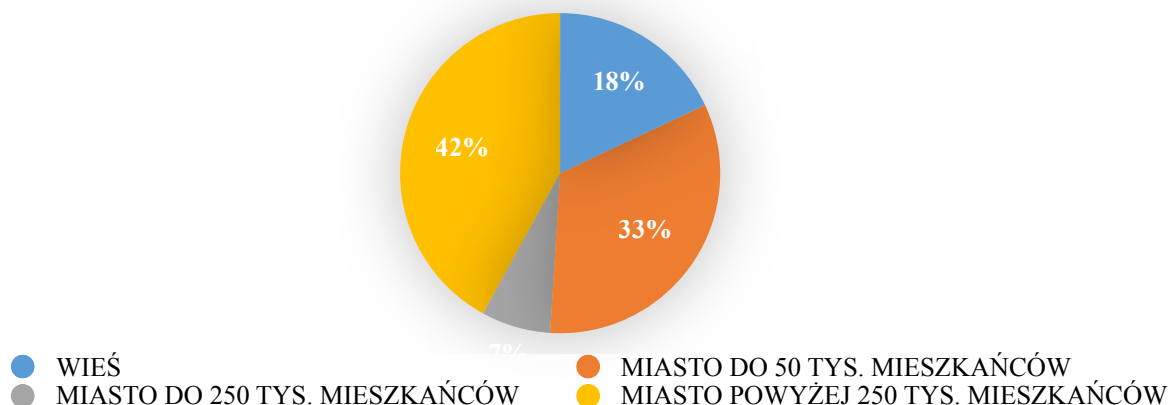

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonej ankiety.

Osoby badane zostały zapytane o wykształcenie. Zdecydowanie dominującą grupą – aż 66% ankietowanych posiada wykształcenie średnie. 3% respondentów zakończyła swoją edukację na poziomie podstawowym. Studia wyższe ukończyło 18% osób, zaś 13% jest po szkołach zawodowych.

Wykres 3.1.4. METRYCZKA - MIEJSCE ZAMIESZKANIA

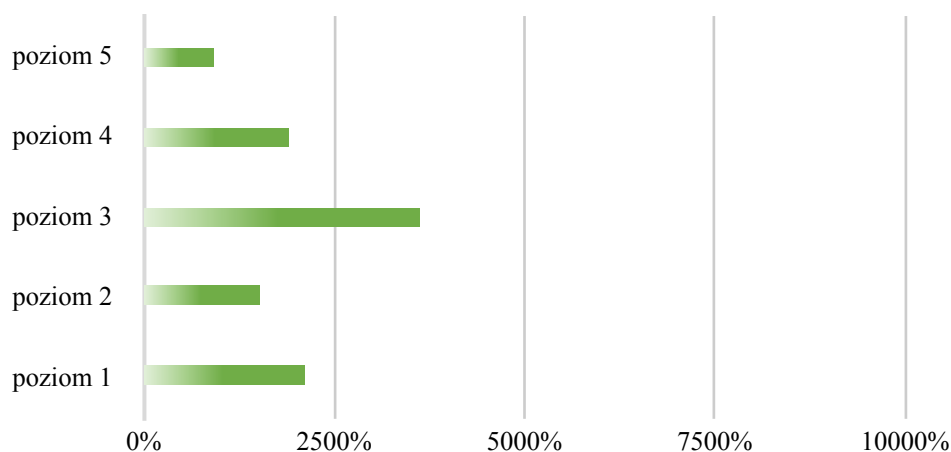
MIEJSCE ZAMIESZKANIA

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonej ankiety.

Większość opiniodawców zamieszkuje miasto powyżej 250 tysięcy mieszkańców – 42%. Spośród ankietowanych opcję „miasto do 250 tysięcy mieszkańców” wybrało tylko 7%. 33% to osoby żyjące w aglomeracji miejskiej do 50 tysięcy obywateli. 18% mieszka na wsi.

Wykres 3.1.5. PROSZĘ OCENIĆ SWOJĄ WIEDZĘ NA TEMAT MARIHUANY

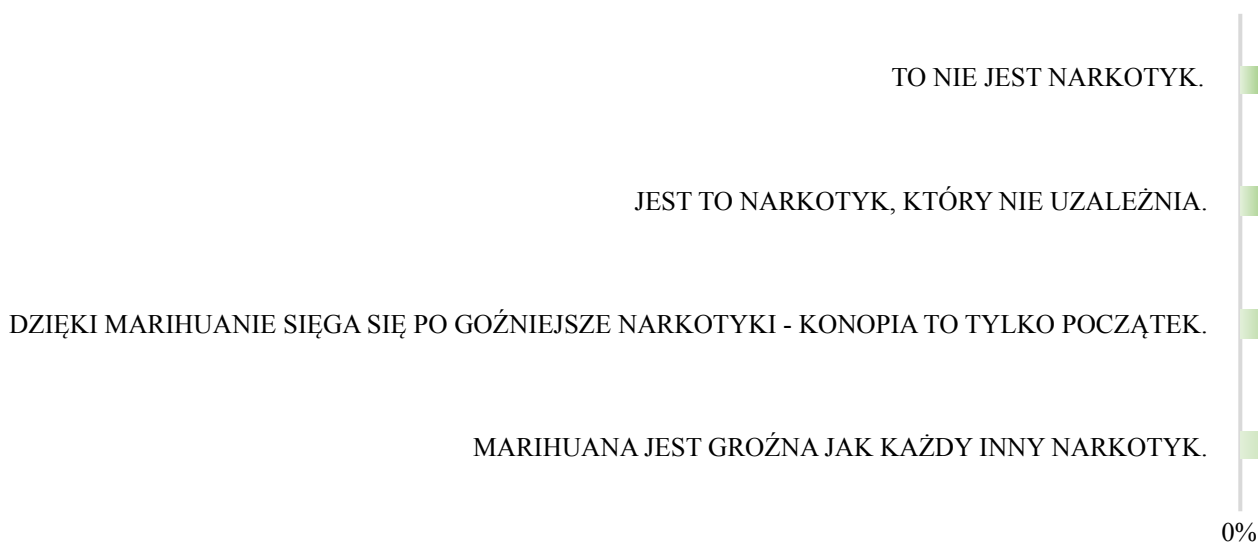

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonej ankiety.

Osoby badane zostały poproszone o ocenę własnej wiedzy na temat przykładowej używki. 36% stwierdziło, że jej informacje sięgają poziomu średniego, czyli poziomu 3. 21% ankietowanych stwierdziło, iż posiada znikomy zasób wiadomości na dany temat. Na poziom

4 oceniło się tylko 19 respondentów, niewiele mniej (15%) oznajmiło, iż poziom erudycji sięga 2.

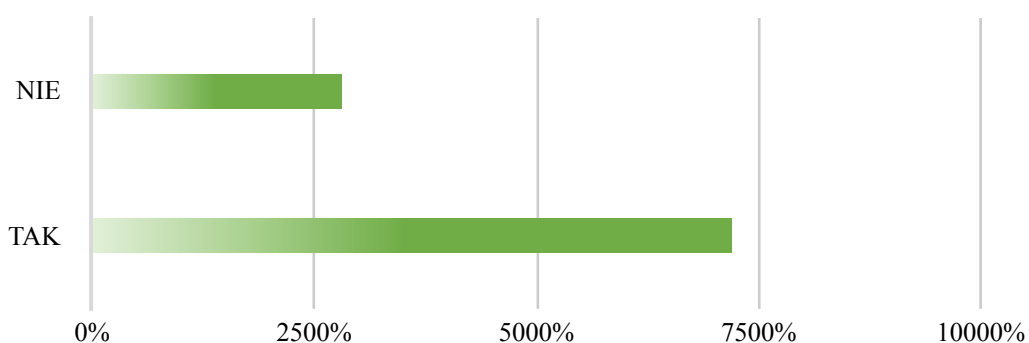
Wykres 3.1.6. CO SĄDZI PAN/PANI NA TEMAT MARIHUANY?

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonej ankiety.

Zdecydowana większość (aż 47% badanych) twierdzi, iż marihuana jest groźna jak każdy inny narkotyk. Aż 26% uważa, że marihuana to tylko początek, a w późniejszym czasie sięga się po narkotyki o silnym potencjale uzależnienia. 16% osób nie postrzega marihuany jakoś środka uzależniającego. Tylko 14% stwierdza, iż konopia indyjska narkotykiem nie jest.

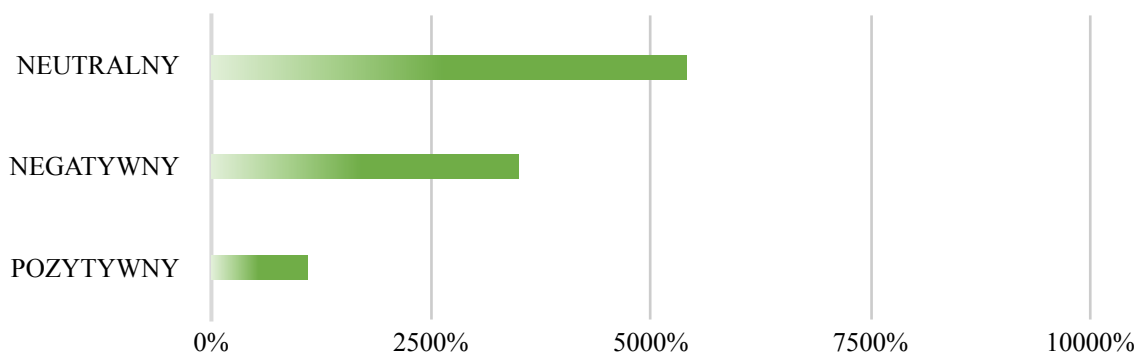
Wykres 3.1.7. CZY ZNA PAN/PANI KOGOŚĆ KTO PALI BĄDŹ PALIŁ MARIHUANĘ?

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonej ankiety.

Dominującą odpowiedzią na pytanie trzecie, czy dana osoba zna osobiście konsumenta marihuany, była potwierdzająca. Aż 72 ankietowanych (72%) zaznaczyła „tak”. Odpowiedź „nie” oznaczyło 28% badanych.

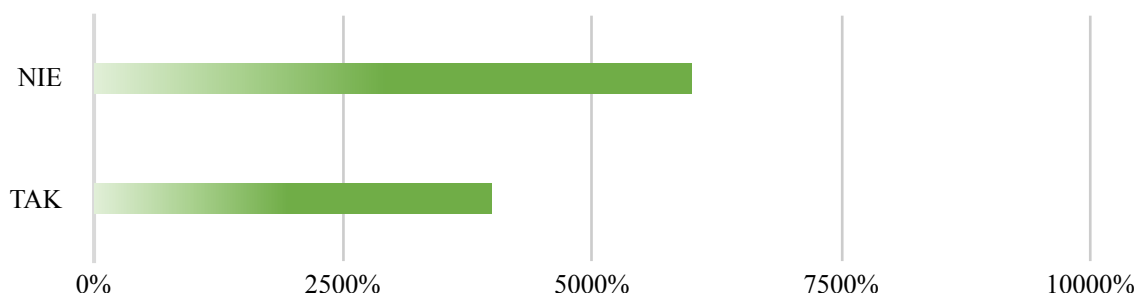
Wykres 3.1.8. JAKI MA PAN/PANI STOSUNEK DO PALĄCYCH MARIHUANĘ?

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonej ankiety.

Zadziwiająca jest to, iż aż 35% ma stosunek negatywny do osób palących konopie. Aczkolwiek są to osoby, które nigdy nie konsumowały marihuany, a nawet nie znają konsumenta osobiście. 11 osób (11%) podchodzi do tego pozytywnie, zaś niewątpliwie największa część przebadanych (54%) myśli o tym w sposób neutralny.

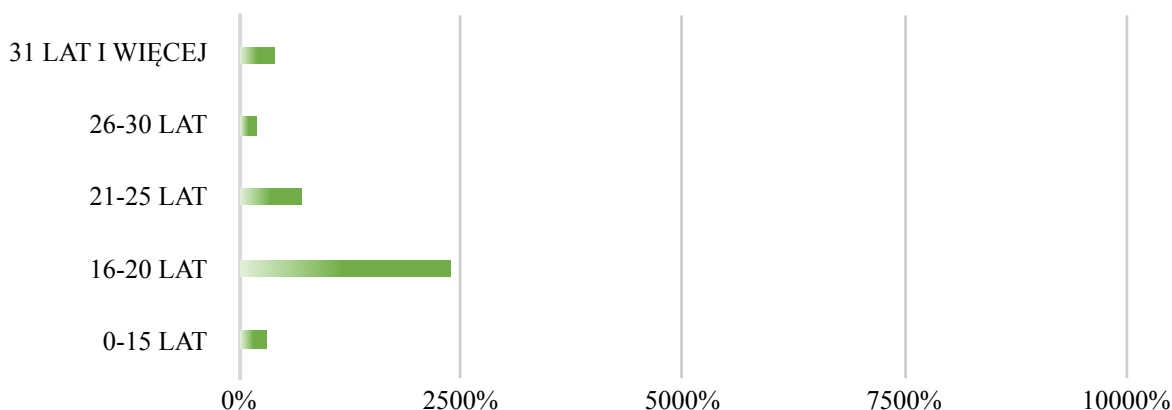
Wykres 3.1.9. CZY ZDARZYŁO SIĘ PANU/PANI PALIĆ MARIHUANĘ?

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonej ankiety.

40% respondentów sięgało po marihuanę. Więcej (60%) osób zadeklarowało, że nigdy nie paliły tej substancji psychotropowej.

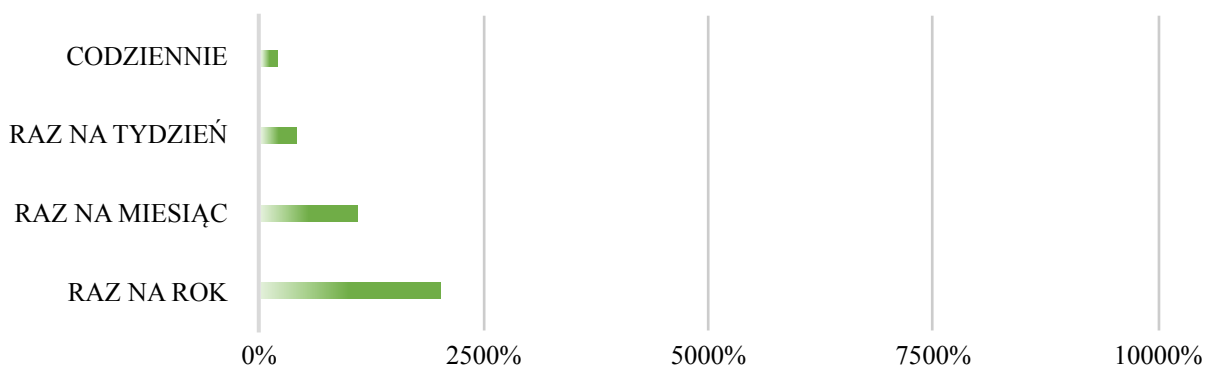
Wykres 3.1.10. ILE LAT PAN/PANI MIAŁ/MIAŁA KIEDY PORAZ PIERWSZY SIĘGNAŁ/ĘŁA PAN/PANI PO MARIHUANĘ?

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonej ankiety.

Na to pytanie należało odpowiedzieć, jeżeli w poprzednim zapytaniu zaznaczyło się reakcję pozytywną. Zatem na to pytanie odpowiedziało 40 procent badanych osób. Inicjację konopną aż 24% ankietowanych zaczęło w wieku od 16 do 20 lat. Trzy osoby zapaliło pierwszy raz marihuanę w wieku niższym niż lat piętnaście. 7% ankietowanych zadeklarowało się, iż konsumpcję używki zaczęli w wieku od 21 lat do 25. Cztery osoby zapaliło w wieku powyżej 31 lat.

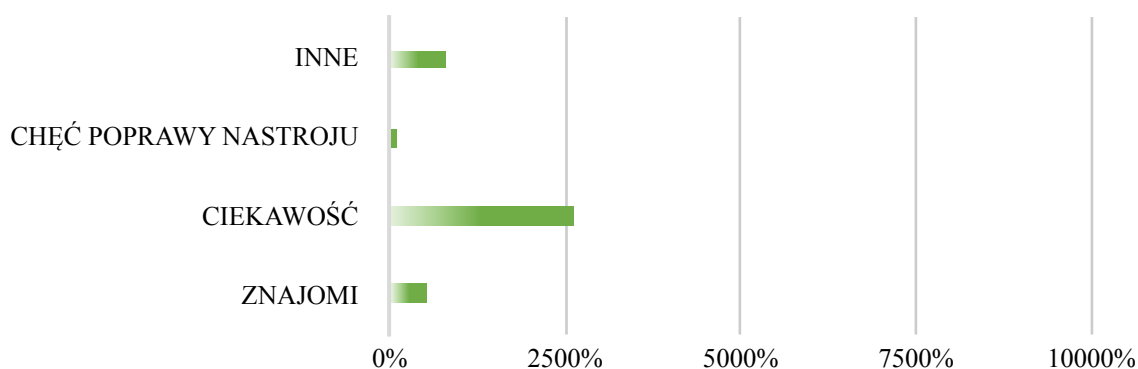
Wykres 3.1.11. JAK CZĘSTO PAN/PANI PALI MARIHUANĘ?

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonej ankiety.

Odpowiedź na to pytanie była wymagana tylko jeżeli paliło się marihuanę. 20% ankietowanych konsumuje marihuanę raz na rok. Jedenaście osób podjęło decyzję by spożywać konopie raz na miesiąc. Raz na tydzień podejmuje się tego 4% osób. Dwie osoby palą codziennie. Do ankiety dopisano jeszcze jedną opcję: raz w życiu – zdecydowało się na nią 3 respondentów.

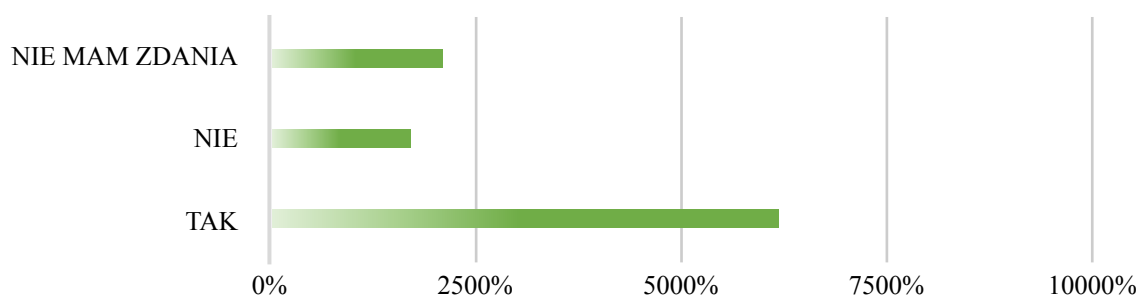
Wykres 3.1.12. CO SKŁONIŁO PANA/PANIĄ DO SIĘGNIĘCIA PO MARIHUANĘ?

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonej ankiety.

Jest to trzecie pytanie, na które należało odpowiedzieć w przypadku pozytywnej odpowiedzi nt. kto palił marihuanę. Ciekawość skłoniła największą grupę ludzi, aż 26%. Na pięć osób wpłynęli znajomi. Tylko jedna osoba chciała poprawić sobie nastrój. Osiem osób zaznaczyło odpowiedź „inne”.

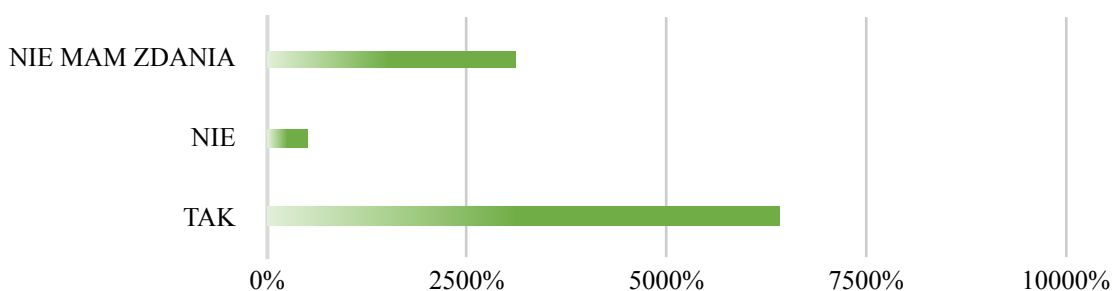
Wykres 3.1.13. CZY PANA/PANI ZDANIEM MARIHUANA UZALEŻNIA?

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonej ankiety.

Dwadzieścia jeden osób nie ma zdania o tym, czy marihuana uzależnia. Większość palaczy (tych tylko, którzy palą raz na miesiąc, raz na tydzień lub codziennie), tj. 17 osób, co nie jest tu zaskoczeniem, uważa że konopie indyjskie nie uzależniają. Największa grupa ankietowanych (62 osoby) twierdzi, iż używka ma wysoki potencjał uzależniający.

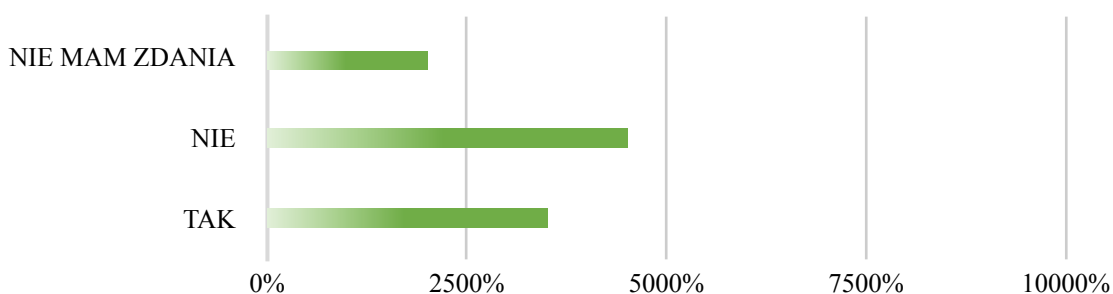
Wykres 3.1.14. CZY UWAŻA PAN/PANI, ŻE MARIHUANA JEST ŁATWO DOSTĘPNA?

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonej ankiety.

Osoby poddane badaniu miały za zadanie ocenić czy marihuana jest łatwo dostępną używką. Na ten temat nie ma zdania aż 31% ankietowanych. Dziesięć osób uważa, że trudno jest znaleźć konopie na rynku, ale za to, nie ma z tym problemu reszta respondentów – czyli 64 osoby poddane badaniu.

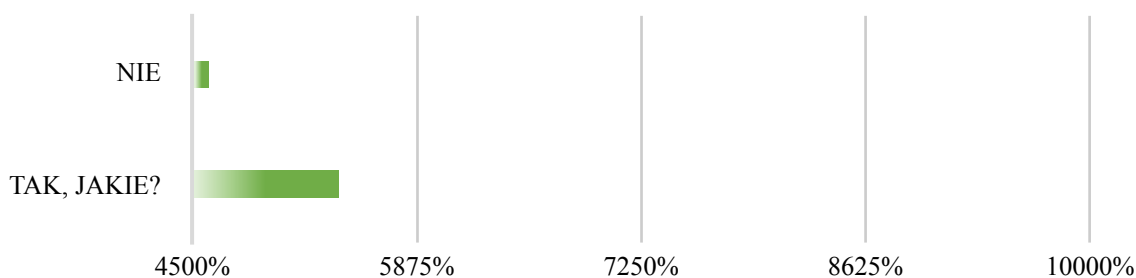
Wykres 3.1.15. CZY JEST PAN/PANI ZA LEGALIZACJĄ MARIHUANY NA WŁASNY UŻYTEK?

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonej ankiety.

Mimo, że sporo osób konsumowało konopie indyjskich to i tak są za postulatem legalizacji ich. Wszystkich pozytywnych odpowiedzi było 35%. Czterdzieści pięć osób uważa, iż nie jest to najlepszy pomysł. Za to aż 20% ankietowanych nie ma zdania na ten temat.

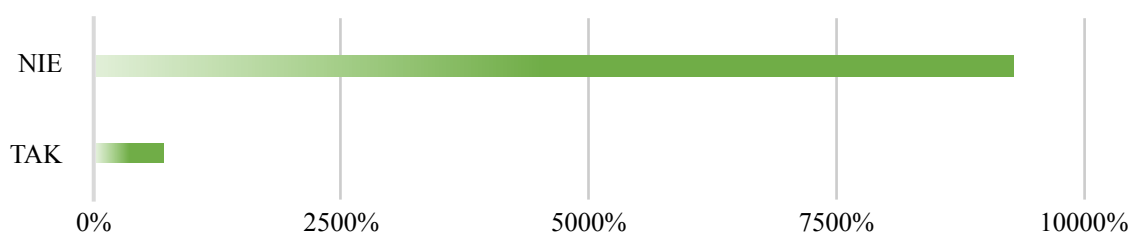
Wykres 3.1.16. CZY WIE PAN/PANI JAKIE GROŻĄ SANKCJE ZA PRZESTĘPSTWA ZWIĄZANE Z MARIHUANĄ?

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonej ankiety.

Czterdzieści sześć osób nie zdaje sobie sprawy jakie grożą sankcje za przestępstwa związane z narkotykami miękkimi. Odpowiedź twierdzącą zaznaczyło aż 54% ankietowanych. W ankiecie zapytano też, jakie to mogą być kary. Najczęściej zostało wymienione pozbawienie wolności, ograniczenie wolności oraz grzywna. Znalazła się również odpowiedź, że sankcją występująca po spożywaniu tej substancji psychotropowej są zaburzenia psychiczne.

Wykres 3.1.17. CZY BYŁ PAN/PANI ZATRZYMANY ZA POSIADANIE MARIHUANY?

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonej ankiety.

Dużo osób spożywało marihuanę, ale nie każdy został przyłapany na jej posiadaniu. Jednym z celów ankiety było zweryfikowanie jaki procent społeczeństwa (w tym przebadanego ankietą) został zatrzymany za przestępstwa związane z zieleń konopi indyjskiej. Aż 93% nie poniosło żadnych konsekwencji prawnych (nie ważne czy doszło do konsumpcji, czy też nie), natomiast 7% osób zostało zatrzymanych za posiadaniu marihuany.

Pytanie czternaste było tylko dla osób, które zostały zatrzymane za posiadanie tej używki. Miało za zadanie zweryfikować - organy ścigania miały podejście pozytywne, czy negatywne go zatrzymanego. Wszystkie osoby nie mają dobrych wspomnień z zatrzymania i tylko jedna z nich zaznaczyła odpowiedź pozytywną. Sześć osób spośród negatywnych zachowań funkcjonariuszy policji wymienili: złe podejście policjantów do osoby zatrzymanej (*zachowywali się tak, jakbym kogoś pobił/zabił*); policjanci zachowaniem zmuszali podejrzanych do odpowiedzi, a zarazem do przyznania się do winy oraz w sposób negatywny i prowokujący odnosili się do zatrzymanych.

Kolejne pytanie brzmiało *Czy uważa Pan/Pani, że sankcje są adekwatne do szkodliwości czynu zabronionego?*. Bardzo dużo ankietowanych pominęło je, bądź pisało *nie mam zdania*. Jednakże osoby, które odpowiedziały podzieliły się na dwie grupy. Pierwszą grupą były odpowiedzi, iż polskie prawo nie jest adekwatne do czynów związanych z używkami

o niskim potencjale uzależnienia. Przykładową używką do opisu jest marihuana. Jedna osoba z ankietowanych stwierdziła, iż marihuana uzależnia i nie da się szybko wyjść z nałogu, dlatego też osoba ukarana sankcją pozbawienia wolności, po przebyciu kary, z powrotem sięgnie po konopie. Kolejna osoba stwierdziła, iż kara za posiadanie bądź wytwarzanie marihuany na własny użytek jest zbyt ostra, gdyż są inne niebezpieczne narkotyki, a konopia indyjska za taką nie uchodzi. Występują również zwolennicy zaostrzenia kar. W ich opinii narkotyki miękkie są łatwo dostępne. By to zniwelować należy zwiększyć sankcje, które doprowadzą do zmniejszenia osiągalności substancji psychotropowych.

Respondenci wydając swój komentarz na zapytanie *Czy uważa Pan/Pani, że legalizacja marihuany wpłynęłaby w jakiś sposób na państwo? Jeśli tak, to w jaki?* głównie pisali o budżecie państwa. Dzięki zalegalizowaniu marihuany, jak i innych używek, wzrósł by dochód Rzeczypospolitej Polski. Wystarczyłoby nałożyć podatek, który zostałby odprowadzany przy zakupie „działki” konopi. Ograniczyłoby to też prace policji, którzy mogliby skupić się na poważniejszych rzeczach. Jedna osoba ankietowana zauważyła, iż depenalizacja tej substancji psychotropowej przyczyniłaby się do wzrostu turystyki, a co za tym idzie, zwiększenia dochodów. Zwolniłoby to miejsca w zakładach karnych, koszty utrzymania więźniów by uległy zniwelowaniu.

Ostatnim pytaniem, które zostało zadane społeczeństwu to: *Jak Pan/Pani ocenia politykę państwa w stosunku do marihuany i innych używek?* Zdania były podzielone. Zwolennicy legalizacji używek o niskim potencjale uzależnienia stwierdzili, iż polityka państwa wobec nich jest zbyt restrykcyjna. Za to do narkotyków twardych jest odpowiednia. Jedna osoba zaznaczyła, że działalność polityczna powinna być bardziej elastyczna zależnie od używki. Przeciwnicy dekryminalizacji zgodnie wydali opinię – prawo polskie powinno być zaostrzone. Uniknęłoby to narkomanii w państwie.

Po przeprowadzeniu ankiety można wysunąć wiele wniosków. Większość społeczeństwa posiada średnią wiedzę na temat konopi indyjskich, z czego znaczna część uważa, iż marihuana jest groźna jak każdy inny narkotyk. Aż 72% ankietowanych zna kogoś kto konsumował tę roślinę, pomimo tego podejście ich do danych osób jest neutralne. Tylko 40 respondentów paliło używkę. Swoją inicjację zaczęli w wieku od 16 do 20 lat. Zdecydowanie największą liczbę przebadanej populacji, która zdecydowała się na zapalenie „skręta”, skłoniła ciekawość. Zdarza im się do tego powracać przynajmniej raz w roku. Według

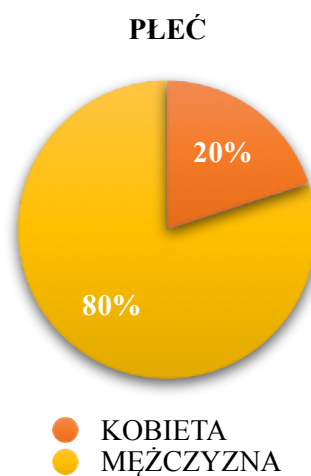
informacji posiadających przez ankietowanych jest to substancja uzależniająca oraz łatwo dostępna. Siedmioro osób zostało zatrzymanych za posiadanie marihuany, z czego sześć z nich wypowiada się w sposób nieprzychylny o funkcjonariuszach policji prowadzących dane dochodzenie.

W ocenie większości respondentów polityka państwa jest zbyt restrykcyjna co do narkotyków i adekwatności popełnianych przestępstw w tym zakresie. Gdyby doszło do pełnej depenalizacji używek miękkich zdecydowanie polepszyłyby to budżet państwa, a zarazem zmniejszyło zapewnienie więzień w polskim kraju.

2. OZAMI POLICJI – BADANIA WŁASNE

Nie tylko społeczeństwo ma swoje zdanie. Także funkcjonariusze policji posiadają własną opinię na temat narkotyków miękkich, a przede wszystkim marihuany. Badanie ankietowe zostało przeprowadzone w grupie 10 funkcjonariuszy policji. Wszystkie pytania oraz tabele są stworzone w wyniku opracowania własnego.

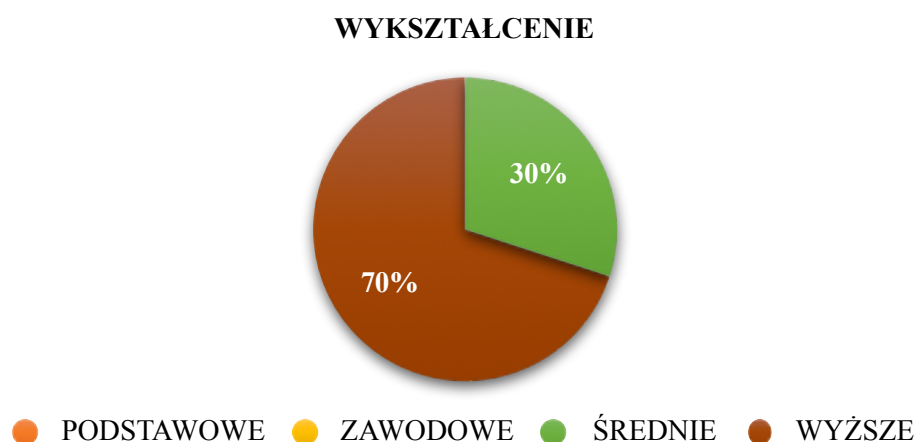
Wykres 3.2.18. METRYCZKA - PŁEĆ

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonej ankiety.

Ankietę wykonano dziesięciu funkcjonariuszy policji. W tym znalazły się dwie (czyli 20% badanych) kobiety oraz ośmiu mężczyzn (80% badanych).

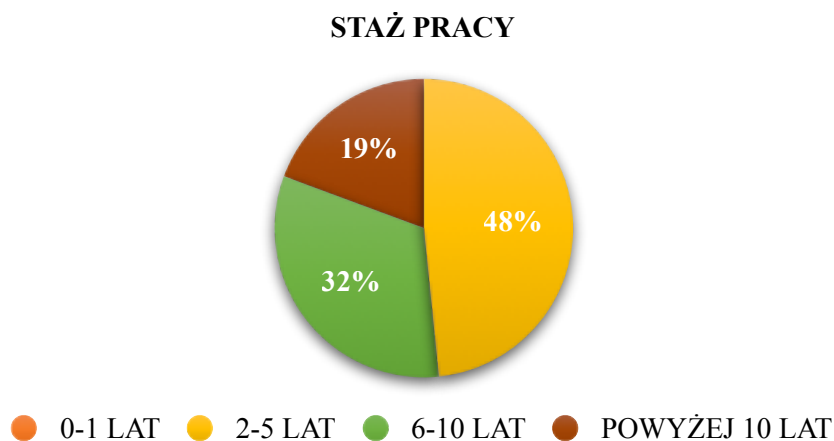
Wykres 3.2.19. METRYCZKA - WYKSZTAŁCENIE

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonej ankiety.

Przebadano funkcjonariuszy o różnym wykształceniu. Policjant wypełniający ankietę miał do wyboru wykształcenie podstawowe, zawodowe, średnie oraz wyższe. Najwięcej ankietowanych posiada wyższe wykształcenie, aż 71%. Tylko 29% respondentów zakończyło swoją naukę na wykształceniu średnim. Natomiast nikt z nich nie posiada wykształcenia średniego bądź zawodowego.

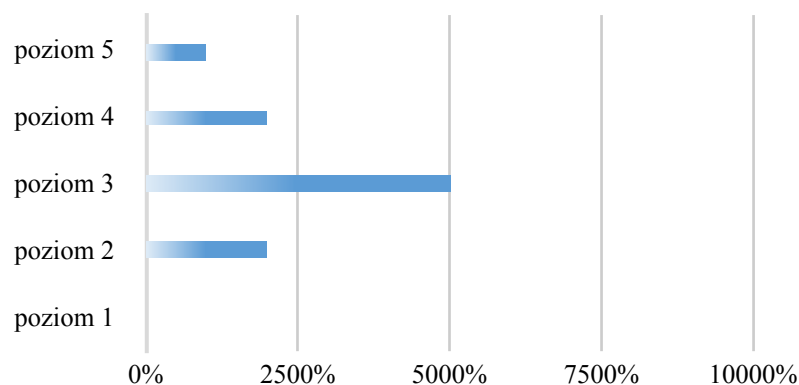
Wykres 3.2.20. METRYCZKA - STAŻ PRACY

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonej ankiety.

Tylko 49% badanych posiada staż pracy dłuższy niż 10 lat. Znaczną ilość stanowili tu funkcjonariusze policji, którzy przepracowali w swoim aktualnym zawodzie od 6 do 10 lat. Było ich 32%. 2-5 letnią karierę zawodową przebyło 19% respondentów, zaś nikt nie pracował krócej niż 1 rok.

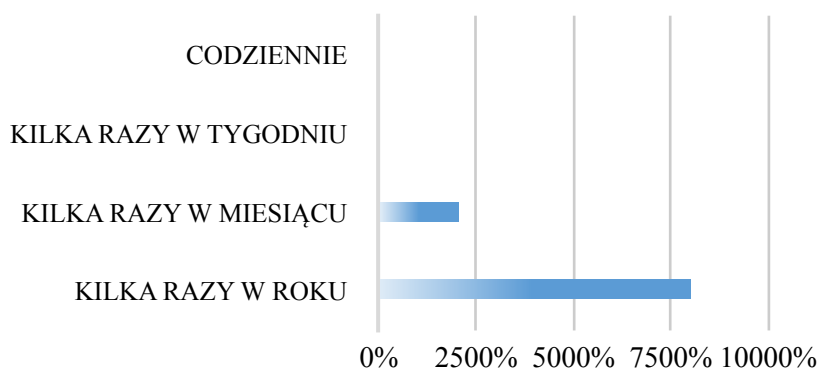
Wykres 3.2.21. PROSZĘ OCENIĆ SWOJĄ WIEDZĘ NA TEMAT MARIHUANY

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonej ankiety.

Ankietowani zostali spytani o poziom ich wiedzy na temat konopi indyjskich. Można było wybrać od 1 do 5 poziomu, gdzie najniższy z nich oznaczał najslabszą wiedzę, natomiast najwyższy – wiedzę największą. Tylko jedna osoba zaznaczyła, iż posiada znaczną wiedzę na temat tej używki (czyli 10%). 50% pracowników komisariatu stwierdziła, iż swoje informacje może ocenić na poziom trzeci, czyli średnią znajomość tego zagadnienia. Swój zasób wiadomości na 2 ocenia dwoje przebadanych osób(20%), tak samo prezentuje się poziom 4 (20%).

Wykres 3.2.22. JAK CZĘSTO PAN/PANI BIERZE UDZIAŁ W INTERWENCJI DOTYCZĄCEJ MARIHUANY?

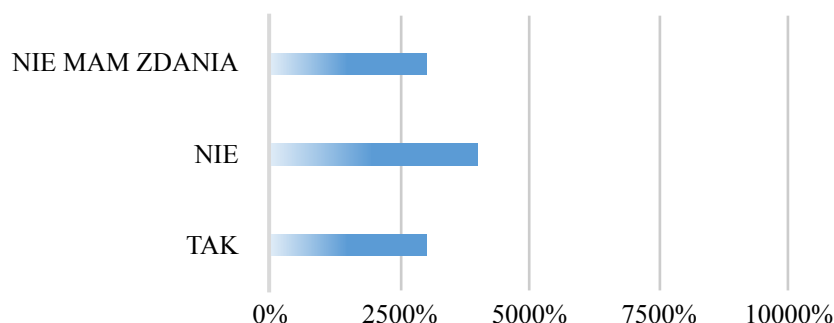
Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonej ankiety.

Można zauważyć, że codziennością nie są przestępstwa związane z marihuaną. Ten sam wniosek jest przy odpowiedzi o przeprowadzonych działaniach „kilka razy w tygodniu”. 80% opiniodawców brało udział kilka razy w roku w „konopnej interwencji”. 20% funkcjonariuszy wykonuje swoje obowiązki co do czynów zabronionych związanych z marihuaną kilka razy w miesiącu.

W 2014 roku, w samym województwie podlaskim, według statystyk policyjnych, przestępstw stwierdzonych związanych z narkotykami było 1168, natomiast liczba postępowań wszczętych wynosi 640. Wskaźnik wykrycia wskazuje 95,7% skuteczności podlaskiej policji¹⁶². Rok wcześniej, tj. 2013, w całym kraju, zatrzymano aż 1176,7 kg konopi indyjskich. Dla porównania: podlascy funkcjonariusze przejęli tylko 33,1 kg haszyszu¹⁶³.

Przykładem takiego działania może być interwencja z 2016 roku odbyta w Białymstoku. Mężczyzna został zatrzymany w wyniku przeszukania, gdzie znaleziono przy nim torebkę z zawartością w postaci suszu konopnego (w postępowaniu zawartość torebki została przebadana narkotestem, w efekcie dowiedziono, iż jest to marihuana) oraz osmaloną lufkę. Podejrzany tłumaczył, że znalazł to na placu zabaw, gdzie zostało to wyrzucone bądź zgubione przez dwunastoletnie dzieci. W wyniku przeprowadzenia dalszych czynności odnaleziono więcej rzeczy przemawiających za popełnionym przestępstwem. Zatrzymany został przewieziony do odpowiedniego ośrodka (był pod wpływem alkoholu), a całą sprawę przekazano prokuratorowi by podjął dalsze kroki procesowe¹⁶⁴.

Wykres 3.2.23. CZY JEST PAN/PANI ZA LEGALIZACJĄ MARIHUANY NA WŁASNY UŻYTEK?

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonej ankiety.

Za legalizacją marihuany na własny użytek jest 30% przebadanych ankietą policjantów (tj. 3 osoby). Przeciwno opowiedziało się czterech (40%) funkcjonariuszy. Reszta z ankietowanych nie ma własnego zdania na ten temat.

¹⁶² Dane dotyczące przestępczości zarejestrowanej przez jednostki Policji woj. podlaskiego w 2014 roku, [dokument elektroniczny], Tryb dostępu: <http://www.podlaska.policja.gov.pl/pod/statystyka/30214,Dane-dotyczace-przestepczosci-zarejestrowanej-przez-jednostki-Policji-woj-podlas.html>, [data wejścia: 25.05.2016].

¹⁶³ *Przestępczość narkotykowa 1999-2013*, [Dokument elektroniczny], Tryb dostępu: <http://statystyka.policja.pl/st/wybrane-statystyki/przestepczosc-narkotykw/50892,Przestepczosc-narkotykowa.html>, [data wejścia: 25.05.2016].

¹⁶⁴ Notatka urzędowa z interwencji, II Komisariat Policji, Oddział Prewencji Policji, Białystok 2016.

Pytanie numer cztery było otwarte i jego brzmienie to: *Czy uważa Pan/Pani, że sankcje są adekwatne do szkodliwości czynu zabronionego?* Dwóch respondentów nie miało zdania na ten temat, zaś taka sama liczba osób uważa, że kary za przestępstwa związane z narkotykami są odpowiednie. Nie zgadzają się tylko z zatrzymaniami na okres 48 godzin osób podejrzanych o popełnienie zakazanego czynu. 6 osób stwierdziło, iż sankcje przewidziane przez ustawę są zbyt surowe, gdyż szkodliwość posiadania narkotyku miękkiego jest niewielka, a wręcz znikoma.

Zdecydowanie dominującą odpowiedzią na zapytanie piąte: *Czy uważa Pan/Pani, że legalizacja marihuany wpłynęłaby w jakiś sposób na państwo?* był wpływ dochodów do budżetu państwa, które uzyskany by zostały poprzez legalizację używek miękkich. Jedna osoba wspomniała także o mniejszych wydatkach związanych z utrzymaniem więźniów, gdyż byłoby ich zdecydowanie mniej (wtedy zwolniłoby się miejsce przestępcom dopuszczającym się zbrodni). Zmniejszyłyby się także koszty za procesy karne. Dodatkowo zwrócono uwagę, iż państwo powinno zająć się profilaktyką dzieci i młodzieży by nie doszło do przypadków łamania prawa.

Ostatnie pytanie w ankiecie przeprowadzonej wśród funkcjonariuszy policji miało za zadanie zebrać ocenę ankietowanych na temat polityki państwa względem narkotyków i karalności za przestępstwa powiązanych z nimi. W opinii respondentów działalność polityczna naszego kraju jest mierna. Sankcje są niewspółmierne co do szkodliwości czynów zabronionych dopuszczających się przez człowieka w sprawach z zakresu narkotykowego. Siedmiu z dziesięciu funkcjonariuszy policji zgodnie stwierdza, iż prawo tworzone przez polski rząd jest zbyt restrykcyjne co do marihuany oraz innych narkotyków miękkich. Policjanci postulują o zmniejszenie karania, a skupienie powinno znaleźć się na zapobieganiu. Trzy osoby powstrzymały się od wydania komentarza.

Podsumowując ankietę: połowa mundurowych ma średnią wiedzę na temat marihuany, tylko kilka razy w roku zdarza się interwencja policyjna odnośnie użytkowania narkotyków miękkich oraz 40% ankietowanych nie zgadza się z postulatem o legalizacji konopi indyjskich. Wszelako w ich ocenie dekryminalizacja niektórych używek przyniosłaby pozytywne efekty budżetowi państwa oraz więziennictwu. Natomiast polska polityka antynarkotykowa jest nieskuteczna – powinno się zmniejszyć kary za używki o niskim

potencjale uzależnienia i skupić się na poważniejszych, a zarazem cięższych środkach uzależniających.

3. AKTYWNI DZIAŁACZE

3.1. „WOLNOŚĆ DLA KONOPI, KONOPIE DLA WOLNOŚCI”

Rysunek 3.3.1.1. Logo Stowarzyszenia Wolne Konopie¹⁶⁵

Najbardziej znane stowarzyszenie aktywistów i zwolenników legalizacji marihuany nosi nazwę „Wolne Konopie”. Działalność została rozpoczęta w 2006 roku. Jest to organizacja non-profit. Podjętymi działaniami starają się zwalczyć obecną politykę narkotykową w Polsce, która według nich, nie sprzyja entuzjastom konopi indyjskich. Jako cel przyjęto uzmysłowienie społeczeństwu czym jest ta roślina, jakie posiada zastosowanie oraz zniwelowanie nieprawdziwych informacji dotyczących tej substancji psychotropowej. Podkreślone zostało, iż zakaz formalny tego narkotyku miękkiego jest błędny oraz wpływa on na straty, które są ponoszone poprzez społeczeństwo¹⁶⁶.

Mowa tu chociażby o zastosowaniu marihuany w medycynie. Jest to jeden z aspektów polityki prowadzonej przez Wolne Konopie. Inicjatywy, które zostały przedsięwzięte zwróciły uwagę Trybunały Konstytucyjnego na problem stosowanie legalnego zieleń konopi indyjskiej¹⁶⁷. Udało się wpłynąć na stan prawny kraju polskiego. Od początku 2016 roku stosowanie oraz posiadanie medycznej marihuany jest zgodne z prawem. Co więcej, rząd polski zdecydował się na refundację leków zawierających tę roślinę¹⁶⁸.

¹⁶⁵ Logo Stowarzyszenia Wolne Konopie, Tryb dostępu: http://wolnekonopie.org/wp-content/uploads/2011/12/logolistek_biale_tlo.png, [data wejścia: 21.05.2016].

¹⁶⁶ *Wolne Konopie – o nas*, [Dokument elektroniczny], Tryb dostępu: <http://wolnekonopie.org/about/>, [data wejścia: 22.05.2016].

¹⁶⁷ *Wolne Konopie – polityka*, [Dokument elektroniczny], Tryb dostępu: <http://wolnekonopie.org/przywileje-uzytownikow/>, [data wejścia: 22.05.2016].

¹⁶⁸ M. Werner, *Nie dał rady Palikot. Dał radę Kaczyński. Medyczna marihuana legalna i refundowana*, [Dokument elektroniczny], Tryb dostępu: <https://bezprawnik.pl/marihuana-medyczna-w-polsce/>, [data wejścia: 22.05.2016].

Kolejną ideą, pomysłodawców organizacji, jest poszerzenie wiedzy na temat zastosowań w przemyśle. Dlatego też zrealizowano projekt, pt. „*Hemp Lobby*”, w którym rozgłaszano w jaki sposób można zaimplementować konopie¹⁶⁹.

Najważniejszym celem tej społeczności jest dążenie do depenalizacji posiadania marihuany na własny użytek. Jako powód podawane jest zbyt duża ingerencja służb w życie prywatne osób fizycznych. Stwierdzone zostaje, że Policja bardzo często „wrzuca do jednego worka” posiadaczy marihuany z groźniejszymi przestępcami, którzy działają przeciwko państwu. Konsument rośliny tej jest ciężko pracującym obywatelem Rzeczypospolitej Polskiej, który swoje zyski wpłaca do budżetu państwa, a w zamian za to otrzymuje traktowanie jako zwykły przestępca narażający zdrowie publiczne. Stowarzyszenie popiera wszelkie przedsięwzięcia ubiegające się dekryminalizacji dzierżenia konopi indyjskich. Jednakże nie chcą oni by zwolnienie z ukarania skutkowało stanowczym nadużywaniem tego narkotyku. Toteż postulują o wprowadzenie rzetelnego nauczania, młodzieży i dorosłych, o efektach nadmiernego korzystania z tej substancji psychotropowej¹⁷⁰.

Organizowane są różne akcje manifestacyjne. Jedną z najbardziej popularnych jest tzw. „Marsz Wyzwolenia Konopi”. Demonstracja rozmieszczona jest w wielu polskich miastach. Z roku na rok na marszu pojawia się coraz więcej ludzi. Przemarsz ma na celu wzmożenie debat nt. legalizacji marihuany i pokazania, że nie jest ona tak groźna jak mówią w mediach. Protest jest wspierany przez różnych artystów, dlatego bardzo często happening kończy się wspólną zabawą przy koncercie muzyków biorących udział pikiecie.

¹⁶⁹ Patrz: rozdział 1, podrozdział 1.2, podpodrozdział 1.2.3.

¹⁷⁰ *Wolne Konopie – polityka, op. cit.*

Rysunek 3.3.1.2. Jakub Gajewski przed Sejmem RP - Marsz Wyzwolenia Konopi rok 2012¹⁷¹

Powstają również piosenki ku czci marszu. Bartosz „Metrowy” Medyński¹⁷² wraz z Sari Ska Band¹⁷³ stworzył numer muzyczny, pt. „*Wolne Konopie*”¹⁷⁴.

Stworzona została wytwórnia wydawniczo-koncertowa „Protest Song”. Od 2010 roku znajduje się ona „pod skrzydłami” B. Medyńskiego.

¹⁷¹ Jakub Gajewski przed Sejmem RP - Marsz Wyzwolenia Konopi rok 2012, Tryb dostępu: <http://wolnekonopie.org/wp-content/uploads/2013/01/siounaiwjadoludu-300x300.jpg>, [data wejścia: 22.05.2016].

¹⁷² Znany na arenie muzycznej, stylu hiphopowego, raper pochodzący z Rybnika. Odbył wyrok w postaci rocznego pozbawienia wolności za posiadanie 0,44 gramów konopnego suszu. Właściciel i szef w agencji wydawniczo-koncertowej Protest Song.

¹⁷³ Znany na arenie muzycznej, stylu ska/reggae, zespół pochodzący Żor (miasto znajdujące się niedaleko Rybnika, położone w województwie śląskim).

¹⁷⁴ *Wolne Konopie – Marsz Wyzwolenia Konopi*, [Dokument elektroniczny], Tryb dostępu: <http://wolnekonopie.org/marsz-wyzwolenia-konopi/>, [data wejścia: 22.05.2016],

Rysunek 3.3.1.3. Logo wytwórni wydawniczo-koncertowej Protest Song¹⁷⁵

Rozwinęła się ona w kierunku artystycznym, społecznym i przede wszystkim muzycznym. Z ich produkcji muzycznej można wymienić tu liczbę wydanych płyt przeróżnych artystów. Agencja zajmuje się również wytwarzaniem nagrań video w postaci teledysków do wcześniej nagranych piosenek. Zostały wydane albumy, które są odpowiedzią na politykę rządu. Mowa o m. in. „Diss na rząd” albo „Naturalna moc słowa”. Mało tego, urządzają przeróżne imprezy, np. koncerty sceniczne, kabarety, występy promocyjne. Hasłem przewodnim wszystkich tworzonych akcji jest „W atmosferze wolnego dymu”. Misja wytwórni to przekazywanie wiedzy, poruszanie ważnych spraw na arenie narodowej oraz nauczanie o tolerancji, miłości, a przede wszystkim wolności¹⁷⁶.

Organizacja Wolne Konopie współtworzy „Spliff – gazetę konopną”.

Rysunek 3.3.1.4. Logo Spliff - gazety konopnej¹⁷⁷

Zwykły czytelnik może znaleźć tam porady prawne oraz medyczne. Opisane są tam nowinki co się dzieje każdego dnia. Znajduje się tam również telewizja internetowa. Przedstawione są także coraz nowsze odmiany marihuany. Jest tam też sekcja „kultura”, która została poświęcona informacjom odnośnie imprez muzycznych, wydanych płyt przez artystów i nie tylko. Jeżeli ktoś jest zainteresowany tą tematyką to może zamówić do domu prenumeratę¹⁷⁸.

Ze względu na osoby chore, Wolne Konopie sporządziło koncepcję „Konopia Leczy”. Strona ta niesie pomoc niezdrowym jednostkom. Wspecjalizowana kadra doradza pacjentom

¹⁷⁵ Logo wytwórni wydawniczo-koncertowej Protest Song, Tryb dostępu: <http://wolnekonopie.org/wp-content/uploads/2013/02/baner11-300x225.jpg>, [data wejścia: 22.05.2016].

¹⁷⁶ *Agencja koncertowo-muzyczna Protest Song*, [Dokument elektroniczny], Tryb dostępu: <http://wolnekonopie.org/2013/02/07/agencja-koncertowo-muzyczna-protest-song/>, [data wejścia: 22.05.2016].

¹⁷⁷ Logo Spliff - gazety konopnej, Tryb dostępu: https://hyperreal.info/sites/hyperreal.info/files/legacy_files/spliff.jpg, [data wejścia: 22.05.2016].

¹⁷⁸ *Spliff – gazeta konopna*, [Dokument elektroniczny], Tryb dostępu: <http://www.spliff.pl/>, [data wejścia: 22.05.2016].

w sprawie leków, które można przyjmować na dane schorzenie. Najczęściej jednak o pouczenie proszą podmioty, które zaliczają się do hospitalizacji za pomocą medycznej marihuany. Strona ma na celu poszerzanie wiedzy społeczeństwa, nt. ziela konopi¹⁷⁹.

Rysunek 3.3.1.5. Logo portalu - Konopie Leczą¹⁸⁰

Cała organizacja wspierana jest przez lekarzy, prawników, niektóre osobniki ze służb mundurowych, a co najważniejsze – przez część społeczeństwa stosującego tą używkę¹⁸¹.

3.2. SPOŁECZNOŚĆ CANNABIS HOUSE

Rysunek 3.3.1.6. Logo Stowarzyszenia Cannabis House - Eksperyment Społeczny¹⁸²

¹⁷⁹ Konopie Leczą, [Dokument elektroniczny], Tryb dostępu: <http://www.konopialeczy.pl>, [data wejścia: 23.05.2016].

¹⁸⁰ Logo portalu - Konopie Leczą, Tryb dostępu: <http://konopielecza.pl/wp-content/uploads/2015/04/k11.png>, [data wejścia: 23.05.2016].

¹⁸¹ *Wolne Konopie – o nas*, [Dokument...]

¹⁸² Logo Stowarzyszenia Cannabis House – Eksperyment społeczny, Tryb dostępu: <http://cannabishouse.grassrootslobbing.eu/wp-content/uploads/2015/09/cropped-cannabishouse-copy1.png>, [data wejścia: 20.05.2015].

Jest to projekt organizowany przez stowarzyszenie Wolne Konopie, zrzeszające osoby fizyczne, które jako cel badawczy wybrało sprawdzenie jak dorosła osoba funkcjonuje po spożyciu marihuany. By mogło to istnieć - działalność została zarejestrowana w KRS oraz ułożono statut. Pełnoletnim osobom zgłoszonym do projektu (zgłoszenia odbywają się za pomocą przedłożenia pisemnego oświadczenia o wyrażeniu chęci uczestnictwa w danym wydarzeniu) udostępniona zostaje medyczna marihuana, którą wcześniej wyhodowano w zamkniętym klubie. Zadbano o pełną legalność tego przedsięwzięcia.

Pierwszy etap całej koncepcji to zebranie chętnych, gotowych do poświęcenia się przez znaczny okres czasu by dojeżdżać do siedziby organizacji, która mianowicie znajduje się w Łodzi. Tworzą się 3-5 osobowe grupy samopomocy, gdzie każda z nich posiada swojego opiekuna (osoba odpowiedzialna za nich oraz służąca dobrą radą i informacją w razie potrzeby). Nie jest problemem tu kryminalna przeszłość pretendenta – organizacja nie wymaga zaświadczenia o niekaralności. Ochotnicy zobowiązani są do wzięcia udziału w kompleksowych badaniach lekarskich, potrzebnych do stwierdzenia nienagannego zdrowia pacjenta. Powtarzane są one co sześć miesięcy. Należy sprawdzić, czy ubiegający się nie posiada przeciwwskazań zdrowotnych by brać udział w danym eksperymencie. Powstałe grupy muszą znaleźć odpowiednie terytorium (lokal, bądź uprawne pole) umożliwiające hodowlę konopi. Wszystko to jest wykonywane w porozumieniu ze służbami bezpieczeństwa oraz inspekcją farmaceutyczną. Przewodniczący stowarzyszenia są w obowiązku stwierdzić, czy dane miejsce jest zgodne z wymaganiami zawartymi w statucie.

Stowarzyszenie finansowane jest ze składek członkowskich. Wpływy pieniężne muszą być udokumentowane, zatem nie mogą pochodzić ze źródeł niezgodnych z prawem.

Konopie są przeznaczone do prywatnego użytku. Zamierzeniem Cannabis House (inaczej: Społeczny Klub Konopny) jest poznanie prawdy o ilości konsumentów tej substancji psychotropowej i w jaki sposób wpływa on na układ fizyczny człowieka, ale i również na życie osobiste kandydata, który podjął się skonsumowania używki. Pragnieniem ich jest zorientowanie się w jaki sposób i w jakiej ilości przyczynia się to do przestępczości w polskim kraju. Ciekawi ich również dalsza polityka państwa po zrealizowaniu owego projektu, a zarazem w jakim kierunku nastąpi rozwój zwalczania narkomanii i innych

patologii związanych z marihuaną¹⁸³. Za zadanie postawiono również analizę reakcji społecznej na konsumentów ziela konopi¹⁸⁴.

Ciekawe jest to, że twórcy Stowarzyszenia Wolne Konopie zdają sobie sprawę z łamania przepisów prawnych. W swoich udostępnionych materiałach znajdzie się informacje, które informują o tym jakie artykuły z Ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005 r. są naruszane. Wymieniają tu art. 63 pkt. 2, gdzie wyraźnie jest stwierdzone, iż nielegalne jest uprawianie ziela lub żywicy konopi innych niż włókniste. Kolejnym naruszeniem, do którego dochodzi jest pogwałcenie art. 62. Z tego artykułu wynika przestępstwo polegające na zabronionym posiadaniu narkotyków. Najpoważniejszym aspektem karnym jest udostępnianie marihuany innym podmiotom fizycznym (art. 58 U.P.N.). Mimo wszystko, organizacja podkreśla, że nie dojdzie do zagrożenia ani naruszenia jakichkolwiek dóbr prawnych znajdujących się z demokratycznym krajem polskim¹⁸⁵.

Wolne Konopie głoszą fakt, w którym zaznaczone jest: że jeśli państwo polskie w rażący sposób ingeruje w prywatność swojego obywatela, między innymi przez zbyt agresywną procedurę wykonywania polityki antynarkotykowej, gdzie efektem jest narażenie jednostki na utratę wolności osobistej, to każdy mieszkaniec kraju ma prawo czuć się więźniem politycznym¹⁸⁶.

¹⁸³ Cannabis House – Program Badawczy, [Dokument elektroniczny], Tryb dostępu: <https://www.cannabishouse.eu/program-badawczy>, [data wejścia: 20.05.2016 r.].

¹⁸⁴ Cannabis House – Eksperyment Społeczny, [Dokument elektroniczny], Tryb dostępu: <http://wolnekonopie.org/wp-content/uploads/2012/02/CANNABIS-HOUSE-2010.pdf>, [data wejścia: 20.05.2016].

¹⁸⁵ Ibidem.

¹⁸⁶ Ibidem.

PODSUMOWANIE

Kwestie sporne dotyczące legalizacji marihuany i innych używek nigdy nie znikną. Przede wszystkim punktem zapalnym był wątek o medycznej marihuanie, dzięki której wiele osób dostało kolejną szansę na normalne życie. Mowa o ciężkich przypadkach, gdzie dolegliwość ich to między innymi padaczka, stwardnienie rozsiane, Alzheimer, autyzm oraz pozostałe choroby, gdzie spożywanie konopi pozwoli na złagodzenie objawów, a przede wszystkim zatrzymanie niepełnosprawności.

Niewątpliwie wprowadzenie depenalizacji posiadania używek pozwoli na wzbogacenie dochodów państwowych. Nie tylko ze względów zwykłego zakupu używek. Jeżeli państwo zgodzi się na dekryminalizację, na wzór Holandii, także wzrosną zyski poprzez turystkę. Należy wspomnieć też o zwolnieniu wielu „przestępców” z zakładów karnych, na których są przeznaczane ogromne kwoty pieniężne. Pozwoli to zniwelować wydatki na utrzymanie więźniów, a nawet na organy ścigania zajmujące się postępowaniem w sprawach związanych z narkotykami.

Praca pozwoliła autorce poszerzyć horyzonty odnośnie poglądów społeczeństwa na temat narkotyków miękkich. W niniejszej pracy przeprowadzony wśród społeczności eksperyment w postaci ankiety dał możliwość wysunięcia zastępujących wniosków na założone wcześniej cele badawcze:

- wiedza o marihuanie oraz innych używkach jest zróżnicowana, niezależnie od wieku;
- konsumentów używki skłoniła ciekawość;
- polityka kraju jest nieadekwatna do danego czynu zabronionego uwarunkowanego od konkretnego narkotyku;
- organy ścigania miały negatywny stosunek do osób zatrzymanych ze względu na podejrzenie posiadania substancji psychotropowej;
- większość z badanych ma negatywny stosunek do konopi indyjskich.

Zostały również przedstawione aktywności społeczne ludzi, którzy zrzeszając się tworzą stowarzyszenia w celu propagowania wiedzy oraz przekazywaniu prawdy na temat marihuany. Organizacja Wolne Konopie pokazały jak dużo można zrobić, by uświadomić

grupę ludzi oraz zachęcić do czynnej działalności w celu osiągnięcia wcześniejszego założenia.

BIBLIOGRAFIA

OPRACOWANIA

1. Bafia J., Mioduski K., Siewierski M., *Kodek karny. Komentarz*, Warszawa 1977.
2. Bechtel S., *Zdrowie i seks*, Warszawa 1998.
3. Bułat A., *Charakterystyka formy kwalifikowanej przestępstwa handlu narkotykami przez pryzmat orzecznictwa polskich sądów karnych. Prace z nauk penalnych oraz prawa międzynarodowego i europejskiego*, Wrocław 2010.
4. Chruściel T.L., Preiss-Mysłowska M., *Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii. Komentarz*, Warszawa 2000.
5. Jagmin J., *Uprawa lnu i konopi*, Państwowy Instytut Wydawnictw Rolniczych, Warszawa 1949.
6. K. Krajewski, *Problemy narkotyków i narkomanii w ustawodawstwie polskim, Program Narodów Zjednoczonych ds. Rozwoju*, Warszawa 2004.
7. Laskowska K., *Nielegalny handel narkotykami w Polsce*, Białystok 1999.
8. Niewiadomska I., Stanisławczyk P., *Narkotyki*, Lublin 2004.
9. Petrovic S., *Narkotyki i człowiek*, Warszawa 1988.
10. Poboży W., *Aspekty ekonomiczne i społeczne wynikające z regulacji konopi indyjskich*, Warszawa 2013.
11. Pospiszyl I., *Patologie społeczne*, Warszawa 2008.
12. Pstrąg D., *Patologia Społeczna – Uzależnienia oraz związane z nimi zagrożenia*, Rzeszów 2014.
13. Raczkowski K., *Narkotyki organizacja przestępczości i system przeciwdziałania*. Warszawa 2009.
14. Rutkowska M., Jamontt J., *Rola układu kannabinoidowego w fizjologii i patofizjologii ośrodkowego układu nerwowego*, Wrocław 2005.
15. Steinbarth-Chmielewska K., *Uzależnienia. Obraz kliniczny i leczenie*, Warszawa 1999.
16. *Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii. Komentarz*, Muszyńska A. (red.), Warszawa 2008.
17. *Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii. Komentarz*, Ważny A. (red.), Warszawa 2012.

AKTY PRAWNE

1. *Konwencja Narodów Zjednoczonych z dnia 20 grudnia 1988 r. o zwalczaniu nielegalnego obrotu środkami odurzającymi i substancjami psychotropowymi*, (Dz.U. z 1995 r. Nr 15, poz. 69).
2. *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.*, (Dz.U. 1997 nr 78 poz. 483).
3. *Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny*, (Dz.U. 1964 nr 16 poz. 93).
4. *Ustawa z dnia 20 maja 1971 r. Kodeks wykroczeń*, (Dz.U. 1971 nr 12 poz. 114).
5. *Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny*, (Dz.U. 1997 nr 88 poz. 553).
6. *Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego*, (Dz.U. 1997 nr 89 poz. 555).
7. *Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii*, (Dz.U. 2012, nr 179, poz. 1485).
8. *Ustawa 1 kwietnia 2011 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii oraz niektórych innych ustaw*, (Dz.U. Nr 117, poz. 678).

ORZECZNICTWO

1. Postanowienie TK z dnia 17 marca 2015 r. dotyczącym ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, Sygn. akt S 3/15.
2. Wyrok SN z dnia 24 kwietnia 2002r, II AKa 50/02, LexPolonica nr 365113.
3. Wyrok SN z 15 grudnia 2011 r., III KK 193/11, LexPolonica nr 4449253.
4. Postanowienie SN z 1 lutego 2007 r., III KK 257/06, LexPolonica nr 1410149 (OSnWSK 2007, poz. 339).
5. Postanowienie SN z 4 października 2007 r., V KK 173/07, LexPolonica nr 1927091.
6. Uchwała SN z dnia 21 maja 2004 r., I KZP 42/03, (OSNKW 2004, z. 5, poz. 47).
7. Uchwała SN z dnia 27 października 2005 r., I KZP 32/05, (OSnkW 2005, 11/105).
8. Wyrok SA w Białymstoku z dnia 20 marca 2001 r., II AKa 34/01, (OSA 2002, nr. 4, poz. 31).
9. Wyrok SA w Białymstoku z dnia 20 września 2001 r., II AKa 127/01, LexPolonica nr 356204 (OSA 2002, nr 7, poz. 58).

10. Wyrok SA w Białymstoku z 14 lutego 2005 r., II AKa 290/05, LexPolonica nr 419047 (OSAB 2006, nr 1, poz. 35).
11. Wyrok SA w Lublinie z dnia 29 września 2005 r., II AKa 217/05, LEX, nr 166004.
12. Wyrok SA we Wrocławiu z dnia 28 grudnia 2005 r., II AK 338/05, LEX, nr 171985.
13. Wyrok SA w Lublinie z 22 stycznia 2008 r., II Aka 300/07, LexPolonica nr 2014631 (KZS 2008, nr 6, poz. 78).
14. Wyrok SA we Wrocławiu z 20 lutego 2008 r., II AKa 10/08, LexPolonica nr 1964364 (KZS 2008, nr 11, poz. 87).
15. Wyrok SA w Katowicach z 24 kwietnia 2008 r., II AKa 102/08, LexPolonica nr 2088851, KZS 2008, nr 9, poz. 70.
16. Wyrok SA w Lublinie z 14 października 2009 r., II Aka 180/09, LexPolonica nr 2366754, (KZS 2010, nr 1, poz. 79).
17. Wyrok SA w Krakowie z 21 grudnia 2009 r., II AKa 199/09 (KZS 2010, nr 3, poz. 49).
18. Wyrok SA w Katowicach z 28 lipca 2011 r., II AKa 244/11. LexPolonica nr 2621872 (KZS 2011, nr 9, poz. 125)
19. Wyrok SA w Krakowie z dnia 18 października 2012 r., II AKa 163/12, (KZS 2012/63).

ARTYKUŁY PRASOWE

1. Grotenhermen F., *Sativa czy Indica?*. „*Spliff GAZETA KONOPNA*” 2013, nr 46.
2. Grudziński R., *Konopie lekarstwem na raka?*. „*Spliff GAZETA KONOPNA*” 2013, nr 50.
3. Kalinowski M., *Granice odpowiedzialności za posiadanie narkotyków*, *PiP* 2011, nr 3.
4. Kazula A., *Zastosowanie naturalnych kanabinoidów i endokannabinoidów w terapii*, „*Farmacja Polska*” 2009, nr 2.
5. Konikowska-Kuczyńska J., *Odpowiedzialność karna za posiadanie narkotyków*, „*Alkoholizm i Narkomania*” 2008, nr 3.
6. Uziało J., *Marihuana: mity i rzeczywistość*. „*Problemy narkomanii*” 2008, nr 3.
7. Słefański R. A., *Okoliczności uzasadniające przyjęcie „wypadku mniejszej wagi”*, *PiP* 1996, nr 12.
8. Vetulani J., *Lecznicze zastosowania marihuany*. „*TYDZIEŃ MÓZGU*”, 2014 nr 1-3.

9. Wilby P., *Długi koniec prohibicji*, *The Guardian*, tłum. „Forum”, 06.06.2011.
10. Wysocki D., *Pojęcie „posiadania” w prawie karnym*, *PiP* 2000, nr 2.

ŹRÓDŁA INTERNETOWE

1. *9 letnia Amelia skutecznie zwalcza zespół Dravet olejem z konopi*, Tryb dostępu: <http://medycznamarihuana.com/amelia-weaver-zespol-dravet/>.
2. *Agencja koncertowo-muzyczna Protest Song*, Tryb dostępu: <http://wolnekonopie.org/2013/02/07/agencja-koncertowo-muzyczna-protest-song>.
3. Cannabis House – Program Badawczy, Tryb dostępu: <https://www.cannabishouse.eu/program-badawczy>.
4. Cannabis House – Eksperyment Społeczny, Tryb dostępu: <http://wolnekonopie.org/wp-content/uploads/2012/02/CANNABIS-HOUSE-2010.pdf>.
5. *CBD i THC a rak*, Tryb dostępu: <http://medycznamarihuana.pl/cbd-i-thc-a-rak>.
6. *Dane dotyczące przestępczości zarejestrowanej przez jednostki Policji woj. podlaskiego w 2014 roku*, Tryb dostępu: <http://www.podlaska.policja.gov.pl/pod/statystyka/30214,Dane-dotyczace-przestepczosci-zarejestrowanej-przez-jednostki-Policji-woj-podlas.html>.
7. *Encyklopedia PWN*, Tryb dostępu: <http://encyklopedia.pwn.pl/>.
8. *Historia 9 latka chorego na autyzm, któremu CBD pomogło w wypowiedzeniu pierwszych słów*, Tryb dostępu: <http://medycznamarihuana.com/kamal-santiago-autyzm-cbd/>.
9. Herer J., *Prawdziwa historia konopi. Dlaczego doskonały lek i tani materiał pomocniczy (papier, ubrania, żagle, drewno, liny...), musiały odejść w niepamięć?*. Tryb dostępu: <http://dobreczary.wordpress.com/2013/03/12/prawdziwa-historie-konopi-dlaczego-doskonaly-lek-i-tani-material-pomocniczy-papier-ubrania-zagle-drewno-liny-musialy-odejsc-w-niepamiec/>.
10. *Kannabidiol CBD szansą dla dzieci z padaczką*, Tryb dostępu: <http://medycznamarihuana.com/kannabidiol-cbd-szansa-dla-dzieci-z-padaczka-oporna-na-leczenie/>.
11. *Konopie Leczą*, Tryb dostępu: <http://www.konopialeczy.pl>.

12. *Lexicon of alcohol and drug terms published by the World Health Organization*, Tryb dostępu: http://www.who.int/substance_abuse/terminology/who_lexicon, narcotic.
13. Majak K., *Chory na stwardnienie rozsiane o marihuanie: Mogłaby pomóc spokojnie dożyć ostatniego dnia*, Tryb dostępu <http://natemat.pl/71471,chory-na-stwardnienie-rozsiane-o-marihuanie-moglaby-pomoc-spokojnie-dozyc-ostatniego-dnia>.
14. *Małe dawki marihuany mogą pomóc w leczeniu schizofrenii*, Tryb dostępu: <http://medycnamarihuana.com/male-dawki-marihuany-moga-pomoc-w-leczeniu-schizofrenii>.
15. *Marihuana skuteczna w leczeniu ADHD*, Tryb dostępu: <http://medycnamarihuana.com/adhd-marihuana-medyczna>.
16. Mazik M., *Ekologiczne domy z konopi. Hemcrete i inne materiały budowlane*, Tryb dostępu: <http://www.zielonyogrodek.pl/ekologiczne-domy-z-konopi-hemcrete-i-inne-materialy-budowlane>,
17. Mazik M., *Uprawa konopi - nie tylko marihuana. Zastosowanie rośliny w przemyśle*, Tryb dostępu: <http://www.zielonyogrodek.pl/uprawa-konopi-nie-tylko-marihuana-zastosowanie-rosliny-w-przemysle>.
18. *Medyczna marihuana i choroba Alzheimera*, Tryb dostępu: <http://medycnamarihuana.com/medyczna-marihuana-i-choroba-alzheimera>.
19. *Narkotyki*, Tryb dostępu: <http://narkotykiinfo.pl/student/?student/definicje>.
20. *Na czym polega różnica między indica a sativa?*, Tryb dostępu: <http://sensiseeds.com/pl/info/faq/na-czym-polega-roznica-pomiedzy-indika-a-sativa>.
21. *Objawy odstawienia marihuany: czego można się spodziewać?*, Tryb dostępu: <http://faktykonopne.pl/objawy-odstawienia-marihuany-czego-mozna-sie-spodziewac>.
22. Paniewski R., *Narkotyki miękkie*, Tryb dostępu: <http://wylecz.to/pl/choroby/neurologia-i-psychiatria/miekkie-narkotyki.html>.
23. Polska Izba Lnu i Konopi, *Konopie - właściwości i zastosowanie*, Tryb dostępu http://pilik.pl/pl/show_page/107.
24. *Przestępczość narkotykowa 1999-2013*, Tryb dostępu: <http://statystyka.policja.pl/st/wybrane-statystyki/przestepczosc-narkotyk/50892,Przestepczosc-narkotykowa.html>.
25. *SATIVA VS INDICA*, Tryb dostępu: <http://www.amsterdammarijuanaseedbank.com/sativa-vs-indica.html>.

26. *Słownik Języka Polskiego PWN*, Tryb dostępu: <http://sjp.pwn.pl>.
27. *Spliff – gazeta konopna*, Tryb dostępu: <http://www.spliff.pl>.
28. Torres M., *Hemp – why is it illegal?*, Tryb dostępu: <http://csglobe.com/hemp-why-is-it-illegal/>.
29. Werner M., *Nie dał rady Palikot. Dał radę Kaczyński. Medyczna marihuana legalna i refundowana*, Tryb dostępu: <https://bezprawnik.pl/marihuana-medyczna-w-polsce>.
30. *Wolne Konopie – Marsz Wyzwolenia Konopi*, Tryb dostępu: <http://wolnekonopie.org/marsz-wyzwolenia-konopi>.
31. *Wolne Konopie – o nas*, Tryb dostępu: <http://wolnekonopie.org/about/>.
32. *Wolne Konopie – polityka*, Tryb dostępu: <http://wolnekonopie.org/przywileje-uzytkownikow>.
33. *Wpływ leczenia kannabinoidami na uzależnienie od alkoholu*, Tryb dostępu: <http://medycznamarihuana.com/wplyw-leczenia-kannabinoidami-na-uzaleznienie-od-alkoholu>.

ŹRÓDŁA FILMOWE

1. Harvey B., *The Union: The Business Behind Getting High*, Kanada, 2007.

INNE ŹRÓDŁA

1. Analiza stanu zagrożenia przestępczością narkotykową w Polsce w 1997 r., Biuro ds. Narkotyków Komendy Głównej Policji, Warszawa 1998.
2. Biuletyny informacyjne *Dutch Passion, Seed Company*, Amsterdam 2015.
3. Konieczko K., *Informacja prawna o postanowieniu Trybunału Konstytucyjnego z dnia 17 marca 2015 r. (S 3/15) dotyczącym ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii*, Kancelaria Senatu – biuro legislacyjne, sygn. BL–112–216–TK/14.
4. Notatka urzędowa z interwencji, II Komisariat Policji Oddział Prewencji Policji, Białystok 2016.
5. Polskie Radio Program 3 – salon polityczny „Trójki”, 10 luty 2015 r.
6. Załącznik 1 Ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005 r., (Dz.U. 2012 nr 179 poz. 1485), Wykaz środków odurzających, I-N, poz. 110: „*KONOPI*

ZIELE innych niż włókniste oraz wyciągi, nalewki farmaceutyczne, a także wszystkie inne wyciągi konopi innych niż włókniste”.

WYKAZ OBRAZÓW

Rysunek 3.3.1.1. Logo Stowarzyszenia Wolne Konopie	52
Rysunek 3.3.1.2. Jakub Gajewski przed Sejmem RP - Marsz Wyzwolenia Konopi rok 2012	53
Rysunek 3.3.1.3. Logo wytwórni wydawniczo-koncertowej Protest Song	54
Rysunek 3.3.1.4. Logo Spliff - gazety konopnej	55
Rysunek 3.3.1.5. Logo portalu - Konopie Leczą	55
Rysunek 3.3.1.6. Logo Stowarzyszenia Cannabis House - Eksperyment Społeczny	56
Rysunek 3.3.1.7. Deklaracja przestępcy politycznego wypełniania przez osoby uważające, że państwo ingeruje w jego dobra osobiste	58

WYKAZ WYKRESÓW

Wykres 3.1.1. METRYCZKA - PŁEĆ	37
Wykres 3.1.2. METRYCZKA - WIEK	38
Wykres 3.1.3. METRYCZKA - WYKSZTAŁCENIE	38
Wykres 3.1.4. METRYCZKA - MIEJSCE ZAMIESZKANIA	39
Wykres 3.1.5. PROSZĘ OCENIĆ SWOJĄ WIEDZĘ NA TEMAT MARIHUANY	39
Wykres 3.1.6. CO SĄDZI PAN/PANI NA TEMAT MARIHUANY?	40
Wykres 3.1.7. CZY ZNA PAN/PANI KOGOŚĆ KTO PALI BĄDŹ PALIŁ MARIHUANĘ?	40
Wykres 3.1.8. JAKI MA PAN/PANI STOSUNEK DO PALĄCYCH MARIHUANĘ?	41
Wykres 3.1.9. CZY ZDARZYŁO SIĘ PANU/PANI PALIĆ MARIHUANĘ?	41
Wykres 3.1.10. ILE LAT PAN/PANI MIAŁ/MIAŁA KIEDY PORAZ PIERWSZY SIĘGNAŁ/ĘŁA PAN/PANI PO MARIHUANĘ?	42
Wykres 3.1.11. JAK CZĘSTO PAN/PANI PALI MARIHUANĘ?	42
Wykres 3.1.12. CO SKŁONIŁO PANA/PANIĄ DO SIĘGNIĘCIA PO MARIHUANĘ?	43
Wykres 3.1.13. CZY PANA/PANI ZDANIEM MARIHUANA UZALEŻNIA?	43
Wykres 3.1.14. CZY UWAŻA PAN/PANI, ŻE MARIHUANA JEST ŁATWO DOSTĘPNA? .. 44	
Wykres 3.1.15. CZY JEST PAN/PANI ZA LEGALIZACJĄ MARIHUANY NA WŁASNY UŻYTEK?	44
Wykres 3.1.16. CZY WIE PAN/PANI JAKIE GROŻĄ SANKCJE ZA PRZESTĘPSTWA ZWIĄZANE Z MARIHUANĄ?	44
Wykres 3.1.17. CZY BYŁ PAN/PANI ZATRZYMANY ZA POSIADANIE MARIHUANY?	45
Wykres 3.2.18. METRYCZKA - PŁEĆ	47
Wykres 3.2.19. METRYCZKA - WYKSZTAŁCENIE	48
Wykres 3.2.20. METRYCZKA - STAŻ PRACY	48
Wykres 3.2.21. PROSZĘ OCENIĆ SWOJĄ WIEDZĘ NA TEMAT MARIHUANY	49
Wykres 3.2.22. JAK CZĘSTO PAN/PANI BIERZE UDZIAŁ W INTERWENCJI DOTYCZĄCEJ MARIHUANY?	49
Wykres 3.2.23. CZY JEST PAN/PANI ZA LEGALIZACJĄ MARIHUANY NA WŁASNY UŻYTEK?	50

WYKAZ ZAŁĄCZNIKÓW

ZAŁĄCZNIK 1

ANKIETA BADAWCZA Z ZAKRESU WIEDZY O MARIHUANIE I JEJ LEGALIZACJI

Szanowny Respondencie,
zwracam się z prośbą o wypełnienie przedłożonej ankiety do celów pracy licencjackiej pt. „Narkotyki miękkie na przykładzie marihuany – aspekty prawno-społeczne”.

Ankieta ma **charakter anonimowy**.

Proszę ankietę wypełnić **wstawiając znak „x”** w wybranym polu.

Pytania z **gwiazdką (*)** wypełniają tylko te osoby, które w pytaniu 5 dało odpowiedź **twierdzącą**.

METRYCZKA:

PŁEĆ:

- kobieta
- mężczyzna

WIEK:

- 0-18 lat
- 19-24 lat
- 25-30 lat
- 31-35 lat
- 35 lat i więcej

WYKSZTAŁCENIE:

- podstawowe
- zawodowe
- średnie
- wyższe

MIEJSCE ZAMIESZKANIA:

- wieś
- miasto do 50 tysięcy mieszkańców
- miasto do 250 tysięcy mieszkańców
- miasto powyżej 250 tysięcy mieszkańców

1. **PROSZĘ OCENIĆ SWOJĄ WIEDZĘ NA TEMAT MARIHUANY** (1 oznacza ocenę bardzo słabą, a 5 wiedzę bardzo dobrą)

- 1 2 3 4 5

2. **CO SĄDZI PAN/PANI NA TEMAT MARIHUANY?**

- Marihuana jest groźna jak każdy inny narkotyk;
- Dzięki marihuanie sięga się po groźniejsze narkotyki – konopia to tylko początek;
- Jest to narkotyk, który nie uzależnia;
- To nie jest narkotyk.

3. **CZY ZNA PAN/PANI KOGOŚ KTO PALI BĄDŹ PALIŁ MARIHUANĘ?**

- tak nie

4. **JAKI MA PAN/PANI SOTSUNEK DO PALĄCYCH MARIHUANĘ?**

- pozytywny negatywny neutralny

5. **CZY ZDARZYŁO SIĘ PANU/PANI PALIĆ MARIHUANĘ?**

- tak nie

6. ILE LAT PAN/PANI MIAŁ/A KIEDY PORAZ PIERWSZY SIĘGNAŁ/ĘŁA PAN/PANI PO MARIHUANĘ?*

- 0-15 lat 16-20 lat 21-25 lata 26-30 lat 31 lat i więcej

7. JAK CZĘSTO PAN/PANI PALI MARIHUANĘ?*

- raz na rok raz na miesiąc raz na tydzień codziennie

8. CO SKŁONIŁO PANA/PANIĄ DO SIĘGNIĘCIA PO MARIHUANĘ?*

- znajomi ciekawość chęć poprawy nastroju inne

9. CZY PANA/PANI ZDANIEM MARIHUANA UZALEŻNIA?

- tak nie nie mam zdania

10. CZY UWAŻA PAN/PANI, ŻE MARIHUANA JEST ŁATWO DOSTĘPNA?

- tak nie nie mam zdania

11. CZY JEST PAN/PANI ZA LEGALIZACJĄ MARIHUANY NA WŁASNY UŻYTEK?

- tak nie nie mam zdania

12. CZY WIE PAN/PANI JAKIE GROŻĄ SANKCJE ZA PRZESTĘPSTWA ZWIĄZANE Z MARIHUANĄ?

- tak, jakie? nie

13. CZY BYŁ PAN/PANI ZATRZYMANY ZA POSIADANIE MARIHUANY? (osoby, które wypełniły przecząco przechodzą do pytania nr 15)

- tak nie

14. JAKI STOSUNEK DO PANA/PANI MIAŁY ORGANY ŚCIGANIA? UZASADNIJ SWOJĄ ODPOWIEDŹ (wypełniają tylko osoby, które odpowiedziały twierdząco na pytanie nr 13)

- pozytywny
.....
.....
.....
.....
.....

- negatywny
.....
.....
.....
.....
.....

15. CZY UWAŻA PAN/PANI, ŻE SANKCJE SĄ ADEKWATNE DO SZKODLIWOŚCI CZYNU ZABRONIONEGO? DLACZEGO?

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

16. CZY UWAŻA PAN/PANI, ŻE LEGALIZACJA MARIHUANY WPŁYNĘŁABY W JAKIŚ SPOSÓB NA PAŃSTWO? JEŚLI TAK, TO W JAKI?

.....
.....
.....
.....
.....
.....

17. JAK PAN/PANI OCENIA POLITYKĘ PAŃSTWA W STUSUNKU DO MARIHUANY I INNYCH UŻYWEK?

.....
.....
.....
.....
.....
.....

Dziękuję za poświęcony czas na wypełnienie ankiety ☺

ZAŁĄCZNIK 2

ANKIETA BADAWCZA Z ZAKRESU WIEDZY O MARIHUANIE I JEJ LEGALIZACJI - POLICJA

Szanowny Respondencie,
zwracam się z prośbą o wypełnienie przedłożonej ankiety do celów pracy licencjackiej pt. „Narkotyki miękkie na przykładzie marihuany – aspekty prawno-społeczne”.

Ankieta ma **charakter anonimowy**.
W pytaniach zamkniętych proszę ankietę wypełnić **wstawiając znak „x”** w wybranym polu.

METRYCZKA:

PŁEĆ:

- kobieta
- mężczyzna

WYKSZTAŁCENIE:

- podstawowe
- zawodowe
- średnie
- wyższe

STAŻ PRACY:

- 0-1 lat
- 2-5 lat
- 6-10 lat
- powyżej 10 lat

1. **PROSZĘ OCENIĆ SWOJĄ WIEDZĘ NA TEMAT MARIHUANY** (1 oznacza ocenę bardzo słabą, a 5 wiedzę bardzo dobrą)

1 2 3 4 5

2. **JAK CZĘSTO PAN/PANI BIERZE UDZIAŁ W INTERNEWCJI DOTYCZĄCEJ MARIHUANY?**

kilka razy w roku kilka razy w miesiącu
 kilka razy w tygodniu codziennie

3. **CZY JEST PAN/PANI ZA LEGALIZACJĄ MARIHUANY NA WŁASNY UŻYTEK?**

tak nie nie mam zdania

4. **CZY UWAŻA PAN/PANI, ŻE SANKCJE SĄ ADEKWATNE DO SZKODLIWOŚCI CZYNU ZABRONIONEGO ? DLACZEGO?** (posiadanie marihuany, handel marihuaną, itp.)

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

5. **CZY UWAŻA PAN/PANI, ŻE LEGALIZACJA MARIHUANY WPŁYNEŁABY W JAKIŚ SPOSÓB NA PAŃSTWO? JEŚLI TAK, TO W JAKI?**

.....
.....
.....
.....
.....
.....

6. **JAK PAN/PANI OCENIA POLITYKĘ PAŃSTWA W STUSUNKU DO MARIHUANY I INNYCH UŻYWEK?**

.....
.....
.....
.....

.....
.....
.....

Dziękuję za poświęcony czas na wypełnienie ankiety ☺